JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Woensdag 25 April. N°. 33.

Prijs per halfjaar voor Batavia .... ƒ 12.50
» » » » Java .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* .... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... ƒ —.60 duiten voor de *Vijf woorden.*
Bij eerste of meerdere herhaling - —.30 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één
BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot vendumeester te Samarang, de secretaris en boekhouder bij het vendudepartement aldaar, *J. Sineck.*

Advertentien.

Landmail van Mei.

De Directeur der Posterijen herinnert bij deze belanghebbenden dat, het mail-stoomschip, in Mei den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 10den Mei aanstaande:

a. des avonds ten acht ure, voor Europa, Britsch-Indie, China enz., enz.;

b des middags ten één ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Op Zondag den 6 Mei ek., zullen op het postkantoor te Weltevreden brievenpakketten worden gesloten voor Palembang, Banka en Borneo's Westkust, met een der stoomschepen van de onderneming onder directie van *W. Corres de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag tot 4 ure aan het postkantoor in de stad, en tot 5 ure aan dat te Weltevreden worden bezorgd.

Vendutien.

Op Donderdag 26 April, voor een huis op Molenvliet nabij de Prinsenlaan, vroeger bewoond door *G. Buijs.*

Op Vrijdag 27 April, voor het commissiehuis van *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Zaturdag 28 April, des voormiddags ten 9 ure, in het locaal der Beurs.

Op Maandag 30 April, op 's lands houtstapelplaats zullen publiek worden verkocht: 2 kaapstanders, 10 stuks zerksteenen, 10 do. stroo zeilen, 11 houtstellingen en 13 trossen gomoetietouw.

en

Wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *W. A. S. von Krippendorff*, op Kramat, door *John Pryce & Co.*

Op Donderdag 3 Mei, voor het locaal der weeskamer.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Samarang, de heeren *J. C. Schornack*, *A. Engelmann*, *J. F. Cloete*, *J. Leemans*, *P. Fouarge*, *A. Besuijn*, *J. I. Prudomme*, *F. W. de la Croix*, *A. Doop* en den africaan *Kasanoe*, de chinezen *Tjoa Hansoeij* en *Ko Toathok* en de chinesche vrouw *IJap Kimnio.*

Vertrekkende Personen.

G. A. E. Wiggers en echtgenoot. — S. H. de Lange en familie. — P. S. Spanjaard. — Melena. — J. C. ten Ham. — Kuipers en familie.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *C. E. Daniels*, geliefde Echtgenoot van

(737) J. W. VAN BLOMMENSTEIN.

AMBOINA, 9 *Maart* 1855.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER de echtgenoot van

(769) H. P. BARKMEIJER.

BATAVIA. 24 *April* 1855.

Bevallen van eenen ZOON, *J. P. F. Vreede Bik*, geb. *Kulenkamp Lemmers.*

SOERABAYA, 5 *April* 1855. (759)

Op den 13 Februarij ll. overleed te Amsterdam mijn vader de heer *H. G. W. Crone*, in den ouderdom van bijna 91 jaren.

(766) T. CRONE.

Ten gevolge van hare bevalling, overleed heden tot mijne diepe droefheid, mijne Echtgenoote *C. E. Daniels*, mij nalatende twee kinderen, waarvan het oudste 18 maanden is.

(738) J. W. VAN BLOMMENSTEIN.

AMBOINA, 19 *Maart* 1855.

Vendutie

op Donderdag den 26sten April,

voor een huis op Molenvliet nabij de Prinsenlaan, vroeger bewoond door *G. Buijs*, van eenen netten en wel onderhouden inboedel, bestaande uit groote spiegels, schilderijen, hang- en tafellampen, tafels, stoelen, banken, kasten, ledikanten, wagen, bendie, paarden en eene mooije verzameling bloemen. (758)

Vendutie

op Maandag den 30sten April 1855,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den WelEd. Gestr. heer **W. A. J. von Krippendorff**, luitenant kolonel der genie, op Kramat, door
John Pryce & Co.,

van eenen netten en goed geconserveerden inboedel, bestaande uit Mahoniehouten meubelen, spiegels, schilderijen, eet- en theeserviesen en verder van zeer goedloopende paarden, rijtuigen, enz. enz.

Op Zondag den 29sten April te bezigtigen. (771)

Op de Vendutie

van Donderdag den 3den Mei e. k.,

zal voor het locaal der Weeskamer mede worden verkocht: een Erf, bebouwd met een steenen Huis en dito Bijgebouwen, met pannen gedekt, gelegen in de buurt of wijk Batoe-Toelies, thans bewoond door den heer *Calmer.* (744)

Vendutie

Op Woensdag den 6 Junij 1855,

zal door tusschenkomst van het Vendukantoor te Pasoeroean, aldaar aan den meestbiedende worden verkocht de Suikerfabriek **ALKMAAR** met al hetgeen daartoe behoort, gelegen in de residentie Pasoeroean.

Voor informatien adressere men zich in persoon of met franco brieven bij den heer *T. F. Mentel* te Pasoeroean, of ten kantore van Mr. *W. 's Jacob*, advokaat te Soerabaya. (765)

La Soussignée

a l'honneur de prévenir les dames, qu'elle a reçue de Paris, **de très jolis Chapeaux** de toutes sortes.

(743) M. JANET.

La soussignée vient de recevoir:

des Robes de soie, de barège et de mousseline claire, bayadères et à volants pompadour, des Alépines et Mousseline-laine, de la Mousseline blanche, (twissbook), des Robes de crêpe et tulle illusion brodées, des châles longs, et carres en barège, des boas, des tours de gants, de beaux rubans larges pour ceintures, des camélias, des roses et des guirlandes, des imitations de dentelles noires et blanches, des bas de soie blancs, unis et brodés, des pointes de filet, du tulle en bande, des velours pour garnir les robes, des lacets de soie pour corsets et pour robes, des bonnets d'enfants, des robes de baptême, des dessous de lampes crochetés, des patrons, papier estramine, laines lannées or et argent, des ciseaux anglais, et un joli assortiment de byoux.

(767) J. LEJEUSNE.

Le 24 Avril 1855.

Hollandsch Meel

in vaten van 200 pond, bij

(749) A. VAN OMMEREN & Co.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar:

Haardoek en Passement voor het bekleeden van Meubelen, fijne Lakensche Tafelkleeden, Tafelmessen, Linnen Drills en Ongebleekt Linnen (Brown Holland), enz.

(752) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

ONTVANGEN:

Fraaije Schilderijen in stellen van vier stuks, tot lage prijzen, bij

(751) A. VAN OMMEREN & Co.

Allsopp's Pale Ale,

in Engeland afgetapt door *F. Friend & Co.*, en **Barclay's LONDON PORTER,**

verkrijgbaar bij

(753) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Ontvangen:

Bijzonder fraaije **Fluweelen en Cachemiren TAFELKLEEDEN**, alsmede eene factuur wagen- en bendiezweepen, heeren- en dames karwatsen, wandelstokken, enz.

(756) LOURAN & VAN WALCHREN.

Verkrijgbaar:

Glazen Dakpannen,

(745) bij W. KUYPERS, Passer Senin.

In Commissie ontvangen.

Geassorteerde Lakens, bijzonder geschikt voor het bekleeden van rijtuigen, per stuk verkrijgbaar bij

(755) LOURAN & VAN WALCHREN.

ENGELSCHE BLUF. (*vervolg.*)

«Toen ik u op dien noodlottigen avond verliet,» hervatte de baron van Voldfrancstein, «begaf ik mij naar mijne woning om nog een en ander voor mijn plan tot zelfmoord gereed te maken. Ik vond op mijn schoorsteen een brief en twee guinjes, die ik den vorigen avond op eerewoord had gewonnen. Op het geld sloeg ik geen acht meer; maar ik opende den brief, die twee loterijbriefjes van eene duitsche loterij bevatte. Volgens gewoonte werd ik uitgenoodigd om het bedrag dier briefjes aan een mij aangewezen bankier over te maken of om de loterijbriefjes terug te zenden, indien ik mijn geluk niet wilde beproeven. De prijs van elk dier aandeelen was bepaald op een guinje. Ik ben bijgeloovig. Die twee loterijbrifjes en die twee guinjes, die mij te gelijkertijd en in zulke omstandigheden werden toegezonden, maakten een levendigen indruk op mijn geest. Ik meende dat dit wel een wenk van de Voorzienigheid kon zijn. Ik hield de biljetten, ik betaald ze en ik besloot te blijven leven tot de trekking plaats had. Ten einde intusschen niet lastig gevallen te worden door mijne schuldeischers, begaf ik mij naar het land, naar de familie van een mijner ouders. Ik verbleef er twee maanden, niet zonder mij zelven te verwijten, dat ik mijn woord jegens u had gebroken; want ik wist niet beter of gij hadt reeds opgehouden te leven. Doch op zekeren goeden dag kreeg ik een brief vol gelukwenschen en betuigingen van achting en eerbied, geschreven door den bankier der loterij, Ik had gewonnen; ik kwam in 't bezit van drie millioen en ik werd duitsch baron. Terstond wilde ik mijn geluk met eigen oogen aanschouwen. Ik kwam hier; ik bleef er. — En wat is er met u geheurd?»

«Toen ik te huis was gekomen,» antwoordde Arthur, «om ons noodlottig besluit ten uitvoer te brengen, vond ik er noch loterij, noch guinje. Niets derhalve hield mij terug van dien zelfmoord. Ik verbrandde eenige papieren en eenige brieven en nam mijne pistolen. Ik laadde er een. Terwijl ik een dagblad verscheurde om er een prop van te maken, wierp ik werktuigelijk een blik op het papier, dat ik tusschen mijne vingers verfrommelde en ik las eene kleine advertentie van den volgenden inhoud: «Eene jonge Creoolsche, schoon, rijk en eene weeze, wenschte in een echtgenoot den vriend en beschermer te vinden, waaraan zij behoefte heeft bij het gemis aan ouders. Fortuin zal daarbij niet in aanmerking komen. 't Zal voldoende zijn als de jongman haar bevalt en van goeden huize is. Men adressere zich aan den heer Powels, 8, Leicester-Square, bij wien men nadere inlichtigen kan verkrijgen.»

«Even als gij ben ik bijgeloovig, even als gij meende ik daarin een wenk des hemels te zien. Ik bediende mij niet van mijne pistolen. Den volgenden dag begaf ik mij naar Powels, die in zijn genre een eenig man is, en alle dagen ongeloofelijke huwelijken sluit. Men stelde mij voor aan de jonge Creoolsche en een maand daarna was ik de gelukkige echtgenoot mijner Henriette.»

De twee vrienden hernieuwden nu hunne gelukwenschen. Arthur bleef bij den baron tot op het oogenblik, waarop deze naar Weenen vertrok om zijn huwelijk te voltrekken. Toen sir Arthur naar Londen was terug gekeerd verhaalde hij, onder het zegel van het diepste geheim, dit vooral in het salon intime van lady Arabella G. Het geheim is echter niet bewaard gebleven; want het maakt in alle salons het onderwerp der gesprekken uit. De uitwerking daardoor te weeg gebragt komt daarop neder, *dat de actien der duitsche loterijen met hartstogtelijke woede worden begeerd en dat de beroemde Powels niet weet, waar hij van drukte zijn hoofd zal bergen.* Overigens kan het oogenblik niet gunstiger zijn; want de bankier R. heeft in last om vier in Oostenrijk gelegen heerlijkheden aan de liefhebbers te presenteren, terwijl de heer Powels ter beschikking heeft van alle ongehuwden van beider kunne en van elken leeftijd, een uitgelezen getal van hertogen, lords, zonen van goeden huize, dichters, officieren, benevens rijke weduwen en jonge dames, met een jaarlijksch inkomen van tien tot vijf honderd duizend pond sterling.

Er is nog een soort van bluf, dien men den vijandi-

M. BLOK, te Cheribon
heeft ontvangen:

Zweedsche- en koelteer, glasen ruiten, glasen dakpannen, loodwit, menie, verw in diverse soorten, lijnolie, terpentijn, politour, verwkwasten, Zweedsch en ander ijzer van verscheidene soorten, spijkers van verschillende dimensiën, eene partij stopflesschen en mosterdfleschjes, Engelsche geldtrommeltjes, passerdoozen, electro pleeten olie- en azijnzetjes, Manilla Sigaren, No. 2, 3 en 5 (gewoon en Havana vorm), gerookte osenhaas, ossentongen, zalm, en vele andere soorten van versche provisiën en dranken. (754)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben weder eene wonderbaarlijk uitwerking gedaan op iemand die sedert tien jaren aan eene scorbutieke huiduitslag was lijdende. De heer Mackridge, scheepsleverancier te Liverpool in de Princesstraat woonachtig, had sedert tien jaren eene scorbutieke huiduitslag aan eene zijner handen, die hem zoo veel pijn veroorzaakte, dat zijn ligchaamsgestel zeer daardoor verzwakte. Gedurende dien tijd was hij onder behandeling van eenige der bekwaamste geneesheeren, doch zonder de minste verbetering in zijnen toestand te ondervinden. Eindelijk kocht hij bij den heer Thompson apotheker in de Senhopestraat te Liverpool, eenige pillen en zalf van Holloway, en eenigen tijd in het gebruiken van dezelve volhard hebbende, kreeg hij eene volmaakte gezondheid en vorige ligchaamskrachten terug.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

TE KOOP Een Span hardloopende zwarte **Battak Paarden.** Te bevragen bij
(750) A. VAN OMMEREN & Co.

TE KOOP Een Span gedresseerde zwarte Macassaarsche Wagen- en Bendiepaarden.
Adres bij den Uitgever dezes. (757)

TE HUUR Een Huis in de Buiten-Nieuwpoortstraat, vroeger geoccupeerd door den Notaris *J. C. Meijer.* Te bevragen bij den heer
(742) JANSEN HOOYMAN.

---

f 2000,—

onder eerste verband, in leen te bekomen bij
(722) L. VAN DEN BOR qq.

19e Hessische Staats Loterij.

Uitgeloot de navolgende seriën:
No. 301. 422. 555. 573. 983. 1573. 1643. 1803. 1921. 2122. 3092. 3291. 3309. 3447. 3492. 3646. 5059. 5596. 5966. 6505.

Namens het Hessische gouvernement,
SCHOTTEN.
(484) Vt. STEPHAN.

Hessische Loterij.

Houders van Loten, die in deze trekking niet uitgekomen zijn, behouden hun regt in de volgende trekking tegen suppletie van 2/3 der koopsom. (635)

127ste Frankforter Loterij.
3de Klasse.

In deze klasse zijn uitgekomen met den prijs van *f* 12.— de nummers 4513, 9210, 10566, 10889, 17655, 22648, 23683, 23610, 24958.

Houders dezer loten bekomen benevens dezen prijs een nieuw lot voor de volgende klasse.
(639) A. SCHWARZSCHILD & Co.
LONDEN, 1855.

127ste Frankforter Loterij.
4de Klasse.

Uitgekomen de nommers 636, 6051, 13961, 16497, 19678, 22844, 25043, 25203, 25995 met een prijs van *f* 15,—.
(772) A. SCHWARZSCHILD & Co.
Londen.

127ste Frankforter Loterij.

In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij, zijn uitgekomen van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine prijs uitgekomen, de nommers: 12557, 17148, 22099, 23968, 25027, 24286, 17986, 5263, 19676, 22664, 5260, 10379, 17290. Aan de houders dezer nommers zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun, voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw *vrij* lot worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de inleg terug betaald.
(437) A. SCHWARZSCHILD & Co.
London.

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afsenden.
(436) A. SCHWARZSCHILD & Co.
London, 1855.

Mr. K. NEWBOLT,

DENTIST, Rotterdamsch Hotel. (762)

De Heer A. DAVIS,

Chirurgijn Tandmeester van Parijs en Calcutta, heeft de eer het Publiek van Batavia te verwittigen, dat hij alhier is aangekomen en te spreken of te ontbieden aan het Java Hôtel.

De heer *Davis* plaatst de kunsttanden op de nieuwste Parijsche wijze, zonder de minste pijn aan den lijder te veroorzaken en die het scherpste onderzoek uittart.

De heer *Davis* wenscht ook de aandacht gevestigd te hebben, dat hij vooral een vijand is van het uittrekken der tanden, waaraan de patient lijdende is, bestaande zijne geneeswijze hoofdzakelijk om de tanden te bewaren en voor vele jaren bruikbaar te houden. (778)

Mr. A. Davis,

Chirurgien Dentiste de Paris et Calcutta, a l'honneur d'informer le Public de Batavia, qu'il vient d'arriver et peut être consulté (ou adressé) au Java Hôtel.

Mr. *Davis* place les dents artificielles de nouvelle manière Parisienne, sans causer le moindre douleur au patient et sans que cela peut être remarqué par le plus minutieux observateur.

Mr. *Davis* prévient aussi le public qu'il n'arrache pas les dents dont le nerf est attaqué, sa manière se bornant à guérir la douleur et pour conserver les dents pour bien des années. (777)

Mr. A. DAVIS
Surgeon Dentist of Paris & Calcutta,

begs to inform the inhabitants of Batavia that he has arrived and may be consulted at (or addressed to) the Java Hotel.

Mr. *Davis* places in Artificial Teeth on the newest Parisian improvements without the slightest hain to the Patients and which will defy detection from the closeth observer.

Mr. *Davis* would also intimate that he particularly obstains from Extracting Teeth where the patient is suffering pain from Tooth ache, his principal beieng to cure the pain and preserve the Tooth so as to render it serviciable for many years. (776)

CAMPS,
oud Kavalerie Hoefsmid.

Werkplaats achter HOUTBECKERS, Kleedermaker, Noordwijk. (741)

Eene Jafvrouw, geëxamineerd als Schoolhonderesse en in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, wenscht zich geplaatst te zien, liefst als secondante op een instituut. Voor nadere inlichtingen gelieve men zich te adresseren bij de heeren *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang, onder lett. S. (768)

De ondergeteekende heeft de eer het publiek te berigten dat de aanwezige voorraad **IJS** met **heden** uitverkocht is, doch tevens dat er alle dagen eene nieuwe lading verwacht wordt, zijnde reeds den 10 Jan. ll. van Boston uitgezeild.
(763) E. CHAULAN.
25 *April* 1855.

De ondergeteekende, blijkens de *Javasche Courant* van den 21 April No. 32 door den heer *H. L. E. Chun* aangesteld zijnde tot deszelfs generale gemagtigde, noodigt in die hoedanigheid al degenen die iets aan dien heer verschuldigd zijn uit, om daarvan binnen twee maanden aan hem qq. betaling te doen, indien zij zich voor geregtelijke vervolging willen vrijwaren.
(764) J. L. C. A. GRONOVIUS.
MEESTER CORNELIS, *den* 24 *April* 1855.

Mail-Berigt.

Door den strengen vorst en daarop gevolgden ijsgang in Holland, zijn een gedeelte onzer Engelsche Journalen, alsmede eenige Hollandsche, met deze mail niet aangebragt, doch zullen met de volgende mail onze geëerde abonnenten weder geregeld geworden.
(774) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.
Batavia.

Per Mail Ontvangen
bij Van Haren Noman & Kolff, te Batavia:

I. *Naam- en Ranglijst der Officieren* van het Koningrijk der Nederlanden voor 1855.
II. *Koninklijke Nederlandsche Marine* op 1 Januarij 1855.
III. *Kruseman*, Over het Stelsel van Cultuur en Handel, enz. op Java.
IV. *Handelingen* en Geschriften van het Indisch Genootschap te 's Hage. (775)

Alexandre's Electro Galvanische Penhouders
ad *f* 3,— per Stuk.
Alexandre's Stalen Pennen
ad *f* 4,— per Gros.

Verkrijgbaar:
Te Batavia bij Heeren Boekhandelaren
» Samarang bij *van Haren, Noman, Kolff & Co.*
» Soerabaya bij *E. Fuhri, van Raalten & Kocken.*
» Padang bij *W. Bissink.*
» Cheribon bij *Blok.*
» Amboina bij *Harmsen & Bosscher. Darmstatter.*
» Menado bij *van Duivenbode.*
» Pekalongan bij *Bedier.*
(576) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bij **van Haren Noman & Kolff** zijn te bekomen:

Stieler's Groote Hand-Atlas

met 83 kaarten in plano (Editie 1854) ad *f* 50.
Aardglobes van *Dien* te Parijs (Editie 1853) en Koperen Graadmeter, gevat op Standaard:
78 Ned. duimen omtrek *f* 25.
94 » » » - 45. (748)

Journal des Demoisellles, 1855.

Per jaar *f* 12. Franco per post *f* 15.
Te bekomen bij
(773) H. M. VAN DORP.

---

een *puf* noemt, en die bestaat in het aanvallen van den een of anderen persoon, terwijl men hem te gelijkertijd eene wezenlijke verdienste toekent, zoodat de lofspraak sterker werkt dan de berisping, en geheel het artikel al het voorkomen heeft van eene hulde, die men gedwongen is aan een vijand toe te brengen. Onder de voorbeelden daarvan moge de volgende dienen: »De heer Wilkies is een kwakzalver, een goochelaar, een bedrieger, dien wij moeten ontmaskeren. Deze onbeschaamde mensch vermeet zich voor te wenden, dat hij behoort tot de achtenswaardige faculteit der geneeskunde en in zijne prospectussen neemt hij den titel aan van doctor. Deze titel komt hem niet toe; want Wilkies heeft geen grand en wij dagen hem uit om het tegendeel te bewijzen. Het is intusschen waar dat Wilkies een *onovertreffelijk middel tegen kiespijn* heeft uitgevonden; wij willen de waarachtige eigenschappen van dit geneesmiddel niet in de schaduw setten; want hoe wel wij Wilkies behandelen gelijk hij 't verdient, willen wij ons in 't minst niet wreken op zijn geneesmiddel, daar alleen de zuiverste onpartijdigheid gewigt kan geven aan onze woorden. Wij herhalen derhalve dat het middel van den heer Wilkies — wij zeggen van den heer Wilkies en niet van *doctor* Wilkies — eene verwonderlijke uitvinding is, want de vrucht eener dertigjarige studie. Wij voegen er bij, dat een druppel van dat vocht, op eene pijnlijke kies geworpen, terstond alle pijn stilt, den tand vaster in het tandvleesch zet, hem doet herleven, hem zuivert indien hij is aangestoken en het glazuur herstelt, indien het niet meer aanwezig is. Meer dan dertig duizend gebitten door den heer Wilkies hersteld en in den zuiversten toestand gebragt, kunnen de voortreffelijkheid van dat geneesmiddel genoegzaam bewijzen. Doch het is niet minder waar, dat de heer Wilkies geen geneesheer is en dat zijn groot talent als dentist hem geen regt zou geven om de koorts of de griep te genezen.»

Die soort van *puf* heeft het voordeel dat zij begint met beleedigingen en — beleedigingen leest men gaarne. De vijandelijke *puf* is vooral uitgevonden door de geneeskunde en door de pharmacie, die beide in Engeland zeer veel gebruik maken van advertentiën en die er in de jaarboeken van den *puf* gerangschikt moeten worden op dezelfde lijn met de advertentiën van fabrijkanten in schoensmeer, die zeer beroemd zijn om hun romanesken *puf*. De beroemde doctor Eady heeft eenige jaren geleden alle de muren van Londen met zijn bluf bedekt. Het adverteren van Hollowaij is daar nog niets bij, en de fransche industriëlen, die op alle hoeken der straten en op de deur van alle wijnverkoopers hunne philantropische aankondigingen plakken, zijn daarom toch niet de uitvinders van die manier om het publiek te doen koopen. Engeland heeft hun op dat denkbeeld gebragt. De engelsche advertentiën hebben alle de graden doorloopen, eer zij tot den eigenlijken bluf kwamen. Eerst waren zij eenvoudig en droog even als elke andere advertentie. Vervolgens plakte men ze op een plank en men liet er een man meê door de stad loopen. Toen dit nog geen effect genoeg scheen te maken, begon men ze op de muren der gebouwen te plakken, van de stoep tot het dak, even als eene muurplant. De bluf aan de muren moet kort maar in 't oog springend zijn. De drukste menschen, zoowel als de straatslijper moet er door getroffen worden. Bij voorbeeld indien gij op een der muren van Londen het volgende laast: *Veronderstel dat gij een zot zijt......*, dan zoudt gij zeer ligt dat aanplakbiljet naderen om ook het vervolg te lezen, en dat vervolg is: »dan zult gij bij gewone kleermakers gaan en zes of zeven guinjes betalen voor een rok, die niet zonder 't een of ander gebrek zal zijn, en maar twee maanden zal duren, terwijl de kleermaker James Brill een bijzonder mooijen en deugdzamen rok, waar voor hij instaat, zal maken voor veertig shillings.» De genoemde doctor Eady heeft met zijn advertentiën bijna alle de muren van Londen beplakt. Zijn naam, zijn adres en de opsomming zijner verdiensten waren tot boven aan de bogen der bruggen gebragt. Terwijl hij op die wijze de openbare gebouwen aanraakte, werd hij aangeklaagd wegens *schending* van het eigendom der stad; maar het proces, dat daaruit voortvloeide was voor hem een nieuw middel om bluffende advertentiën

Tjaraka Welanda.

Mail-Courant voor Nederlandsch-Indië.

Van het 1ste nommer dezer Courant zijn door ons een aantal Exemplaren ontvangen en worden alom gedistribueerd.

Degenen welke zich op dit Blad wenschen te abonneren worden verzocht het daarvoor verschuldigde voor den eersten jaargang, zijnde *Tien Gulden recepissen*, **franco** over te maken.

(770) LANGE & Co.

Passage naar Nederland.

Tegen medio der volgende maand, zal regtstreeks van hier naar Nederland vertrekken het nieuw gebouwd Nederlandsch fregatschip *Ouderkerk aan den Amstel*, gevoerd door kapitein *D. H. Kramer*.

Deze bodem, in alle opzigten uitmuntend uitgerust voor den overvoer van passagiers, biedt tevens de alleraangenaamste localiteit aan, zoowel voor familiën als afzonderlijke personen.

De teekening der campagne, kajuiten en verdere verblijfplaatsen voor passagiers, is te bezigtigen bij de ondergeteekenden, terwijl het schip op het einde dezer maand alhier verwacht wordt.

Informatiën zijn verder te bekomen bij den gezagvoerder en den heer *W. Cores de Vries* te Soerabaya, en alhier bij

de Agenten,

(739) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, *den* 21 *April* 1855.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden, het voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Nederlandsch schip *Twee Gebroeders*, kapitein *C. Vermeij*, voerende een bekwamen scheepsdoctor.

Dit schip zal in de eerste helft van de volgende maand direct van hier vertrekken.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen te Samarang en alhier bij

de Agenten,

(740) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, *den* 21 *April* 1855.

BATAVIA.

In den morgen van den 22sten dezer is Z. M. fregat *de Ruyter*, kapitein ter zee *F. X. R. 't Hooft*, op welken bodem den vorigen dag, zoo als wij in ons nommer van Zaturdag ll. gemeld hebben, Z. E. de vice-admiraal *E. G. van der Plaat* en echtgenoote waren ingescheept om de reis naar Nederland te aanvaarden, derwaarts onder zeil gegaan.

— Op den 23sten is de militaire kommandant en resident van Palembang, de kolonel der infanterie *C. A. de Brauw*, buitengewoon adjudant des konings, met het Nederlandsch stoomschip *Koningin der Nederlanden*, kapitein *T. Deighton*, alhier aangekomen.

— Op denzelfden dag kwamen ook ter dezer hoofdplaats met het Nederl. stoomschip *Padang*, kapitein *C. F. A. Persille* van Pontianak aan, de algemeene secretaris, gouvernements commissaris voor de residentie Westerafdeeling van Borneo, Mr. *A. Prins* en verscheidene ambtenaren en officieren.

Naar wij vernemen bestond er bij het vertrek van dien bodem op Borneo's Westkust de grootste rust en nam de invloed van het Nederlandsche bestuur zigtbaar hand aan hand toe. De gouvernements commissaris had zijnen vroeger, door ons vermelden, voorgenomen togt langs de schoone rivier *Capouas* tot aan *Boenoet*, de laatste door maleijers bewoonde kampong, op 120 mijlen afstand van den mond dier rivier, aan boord van Z. M. stoomschip *Onrust* met den besten uitslag volbragt. Door de vele aan dien stroom gevestigde Inlandsche Vorsten en Vorstjes was hij met den meesten eerbied en eerbewijzingen ontvangen en hij heeft met hen nieuwe overeenkomsten gesloten. Te Sintang (80 mijleu afstand van Pontianak) zal een fort gebouwd worden, voor een garnizoen van 120 man, voornamelijk met het doel om den bovenlandschen handel te beschermen en aan te moedigen.

De oude, ruim 80jarige, algemeen geachte en beminde sultan van Pontianak, *Alsaid Sjarief Ossman Ibnoe Al Marhoem Soelthan Sjarief Abdoel Rachman Alkhadrie*, sedert 1819 op den troon van dat rijk gezeten, heeft van denzelven afstand gedaan ten behoeve van zijnen oudsten zoon *Pangerang Ratoe Sjarief Hamith*, die nog voor het vertrek van den gouvernements commissaris in die hooge waardigheid is bevestigd.

— Volgens berigten van *Samarang* heeft aldaar in den nacht van den 16den dezer door een zwaar onweder gewoed, hetwelk eenige ongelukken heeft te weeg gebragt, zijnde onder anderen de Javaansche visscher *Sakim*, die zich vroegtijdig tot uitoefening van zijn beroep naar het strand begaf, ofschoon niet doodelijk, door den bliksem getroffen.

— Den 13den te voren had een nog jeugdige Javaan, *Karsiman* genaamd, sedert eenige dagen lijdende aan koortsen, zich des avonds ten 10 ure, met zijn buikgordel aan een boom buiten zijne woning opgehangen. Zijn broeder zulks in tijds nog bemerkende, maakte hem los, doch nu ging hij dadelijk op den loop, door zijn broeder en eenige ter hulp toegesnelde Javanen achtervolgd, die hem weldra aan een anderen boom vonden hangen. Andermaal losgemaakt, viel *Karsiman* van zich zelven. Bijgekomen, betuigde hij niets van al dat voorgevallene zich te kunnen herinneren, en keerde stil met zijn broeder naar hunne woning terug.

— In het huis van een inlander te Karang Anjer, nabij de stad Samarang, is den 15den dezer door den eersten substituut der policie *Couvee* en den djaksa, de belangrijke aanhaling bewerkstelligd van 160 bollen amfioen, die met een van Rionw gekomen en naar Mandelika bestemd vaartuig aangebragt en bij gedeelten het bedoelde huis ingesmokkeld waren.

DE OOSTERSCHE KWESTIE
en
HET TOONEEL VAN DEN OORLOG

In de *Rotterdammer Mail-Courant* van 24 Februarij leest men:

De laatste berigten uit de Krim, over St. Petersburg ontvangen, loopen tot 8 Februarij. Prins *Mentchikoff* meldt van daar dat tot op dien datum niets bijzonders voor de vesting was voorgevallen. De Russen gaan voort met hunne aanvallen op de belegeringswerken. De Franschen hadden de Engelsche loopgraven bezet.

In tijdingen over Constantinopel ontvangen, wordt medegedeeld, dat steeds Fransche versterkingen in de Krim aankomen; dat *Churchid pacha* en de generaal *Guyon* voor de vesting zijn gearriveerd; dat de generaal *Niel* veel spoed laat maken met de belegeringswerken; dat de toestand van de Engelsche troepen eenigzins verbeterd is; dat de geallieerden naar den strijd verlangen en dat hun aantal 115,000 man beloopt; dat de Russische versterkingen, die sedert de laatste twee maanden daar zijn aangekomen, op 100,000 man worden begroot, waarvan echter een derde te Perekop is gebleven; dat de generaal *Liprandi* op de hoogten van Balaklava is teruggekeerd, met 30,000 man en eindelijk, dat Eupatoria door een Russisch corps bedreigd werd. Nog wordt in een ander berigt gemeld, dat de twee Russische grootvorsten in Sebastopol zijn aangekomen; dat de Russen eene tweede linie van defensie hebben opgerigt, dat talrijke werken op de hoogten van Inkermann zijn opgeworpen en dat men tegen 20 dezer een veldslag te gemoet zag.

Volgens een particulieren brief uit Odessa van 4 Feb. berigten bevattende uit Sebastopol van 2 Feb., zoude de toestand der geallieerden allerellendigst zijn, terwijl men daarentegen te Sebastopol vrolijk en wel is en aldaar het eene bal op het andere volgt, enz. Uit de vesting worden dagelijks uitvallen gedaan. Den 29 Jan. poogden 2000 Turken de positie tusschen Sak en Saluk te forceren, maar werden met aanzienlijk verlies teruggeslagen. Den 1 Feb. was het bevel van prins *Mentchikoff* tot stormloopen tegen Eupatoria ontvangen. De generaal *Proloff* maakte zich hiertoe gereed. Omstreeks 35,000 man infanterie, 12,000 man cavallerie en 118 stukken geschut werden in de stad bijeengetrokken, doch het bevel was om onbekende redenen weder ingetrokken. Dit is reeds de vierde maal sedert het bezetten van deze vesting dat het bevel tot aanval gegeven en weder ingetrokken werd.

Uit Constantinopel zijn de tijdingen mede van den 8 Feb. De voornaamste zijn de volgende:

In het Fransche arsenaal te Constantinopel heeft een brand gewoed. Eenige magazijnen met levensmiddelen, ter hoeveelheid van 1000 quintalen beschuit, waren daardoor verbrand. Het vuur was echter later gestuit.

Er bestond geen de minste ongerustheid nopens de approvisionnering van het leger. In de magazijnen in de Krim bevonden zich 48000 quintalen meel en een buitengewoon groote voorraad andere levensmiddelen.

Nopens de conferentien, die te Weenen zouden worden hervat, is tot op dit oogenblik niets stelligs bekend. Het uitzigt daarop is in den laatsten tijd weer minder gunstig geworden, uithoofde van het groot verschil van beteekenis, die aan de eene zijde door Rusland en aan de andere door de drie mogendheden aan de vier punten van waarborg wordt gehecht.

Wat aangaat de kwestie, of Pruissen tot de conferentien zal worden toegelaten, ook hieromtrent bepaalt alles zich tot louter gissingen en geruchten. Evenmin weet men nog iets stelligs betreffende de bijzondere overeenkomst tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden, waarover sedert eenige dagen te Parijs onderhandeld wordt. Terwijl sommigen verzekeren dat die overeenkomst stellig tot stand zal komen, welligt reeds gesloten is en nog maar alleen op de onderteekening dier mogendheden wacht, denken anderen minder gunstig over den waarschijnlijken afloop dier onderhandelingen, voornamelijk op grond dat Pruissen bewilligingen zou verlangen, die niet den vorm alleen, maar ook het wezen der zaak betreffen en die door de Westersche mogendheden bezwaarlijk zouden kunnen ingewilligd worden. Die afzonderlijke overeenkomst zou namelijk niet zoozeer een of- en defensief verbond tusschen de drie genoemde mogendheden ten doel hebben, maar veel meer moeten strekken, om voor den koning van Pruissen de rol van bemiddelaar open te houden. Met dat doel zou aan den generaal *von Wedel* en den heer *von Usedom* de taak opgedragen zijn, om de cabinetten van Parijs en Londen te doen toetreden tot zoodanige uitlegging van de vier waarborgen, die keizer *Nicolaas* zou meenen zonder schande te kunnen aannemen. Hoe dit zij, zooveel is zeker, dat men te Parijs van de onderhandelingen de beste verwachtingen koestert, terwijl men te Berlijn van eene geheel andere zienswijze daaromtrent is.

Het belangrijkste wat uit Frankrijk te melden valt, is, dat keizer *Napoleon* voornemens geweest is in persoon naar de Krim te vertrekken, om daar het beleg voor Sebastopol zelf te leiden. Reeds was men met het maken van de toebereidselen begonnen, toen de tijding kwam, dat de keizer van zijn plan had afgezien. De Engelsche regering moet tot dit veranderde besluit wel het meest hebben bijgedragen. Welligt gaat de keizer er later toch nog wel toe over.

De onderhandelingen met Napels wegens deszelfs toetreding tot de Westersche mogendheden zijn thans van Parijs naar Weenen verplaatst, waar zij ijverig voortgezet worden en waarschijnlijk binnen kort het gewenscht gevolg zullen hebben. Het bevestigt zich, dat te Weenen de officiele mededeeling ontvangen is van de toetreding der Toscaansche regering tot de alliantie van den 2 December tegen Rusland. De inhoud dezer overeenkomst is nagenoeg dezelfde als die, welke met Sardinie is gesloten. Men heeft reden te gelooven, dat binnenkort geheel Italie aan den veldtogt tegen Rusland zal deel nemen.

Van prins *Mentchikoff* is te St. Petersburg eene dépêche ontvangen van den 12, van den volgenden inhoud: »Wij hebben eenige onderaardsche werken der Franschen, naar onze versterkingen leidende, ontdekt; gedeeltelijk hebben wij die vernietigd, alsmede die, welke tegen onze contramijnen waren aangelegd. Onze artillerie beantwoordt met succes het vuur van den vijand. Kleine detachementen van vrijwilligers verontrusten des nachts de geallieerden in de loopgraven, dwingen hen de werken te staken en te wapen te loopen.

In de *Rotterdammer Mail-Courant* van 8 Maart leest men:

De groote gebeurtenis van den dag is het onverwacht overlijden van den keizer van Rusland, op Vrijdag 2 Maart, in den loop van den voormiddag. De tijding van zijn dood is schier te gelijk met die van zijne ziekte gekomen. Volgens sommigen is de Czaar aan beroerte overleden, volgens anderen aan de gevolgen van de griep. Welligt hebben staatkundige overwegingen tot het verzwijgen van de ziekte des Czaars genoopt, zoodat dan het plotseling bekend worden van zijn dood daardoor verklaarbaar zou worden. Met dat al herinnert deze plotselinge dood onwillekeurig aan de treurige geschiedenis van zoo menigen beheerscher van Rusland.

Tot dusverre weet men niets dan hetgeen uit de beknopte telegrafische dépeches is op te maken. Volgens deze zou de czaar nog Donderdag 1 Maart bijeenkomsten met hooge personaadjes gehad hebben, welke hij achtereenvolgens had laten ontbieden, voornamelijk zou hij lang gesproken hebben met graaf *Orloff* en graaf *Adlerberg*. Hij maakte verscheidene schikkingen en ging met bewonderenswaardige kalmte te werk. Hij blies den adem uit, omringd door zijne bloedverwanten.'

De dood van den Czaar, te midden van de gewigtige gebeurtenissen van den tegenwoordigen tijd, kan van onberekenbare gevolgen zijn. In eene latere dépêche uit St. Petersburg den 3 Maart ontvangen, wordt berigt, dat de grootvorst *Alexander II*, reeds door de grootwaardigheidbekleeders des rijks en door het garnizoen tot czaar is geproclameerd, waaruit men zou mogen opmaken, dat de troonsopvolging zonder schokken is tot stand gekomen.

Welken weg de nieuwe keizer zal inslaan, is voor alsnog een raadsel. Zal hij de oorlogszuchtige voetstappen zijns vaders drukken of, onbelemmerd door

---

te maken. Het vonnis diende hem als een soort van prospectus. De regters dienden hem tot helpers in zijn bluf. Hij betaalde de boete en begon den anderen dag weder.

Wij hebben hier nog te spreken van den valschen of leugen-*puf*, die iets fabelachtigs en onmogelijks verkondigt om de aandacht op te wekken. De fantastische *puf*, de *puf* bij wijze van brief en de *puf* bij wijze van uitdaging of weddingschap vallen in Londen ook zeer in den smaak. De verschillende manieren van dezen *puf* onderscheiden zich alleen door kleinere schakeringen van de voorbeelden, die wij hebben opgenoemd. Men kan gemakkelijk begrijpen hoe die *puf* is opgesteld, zoodat wij er nauwelijks een voorbeeld van behoeven mede te deelen. De voornaamste eigenschap er van is dat hetgeen er in wordt aangekondigd, uit zeer verre landen komt, ten einde de aandacht, de verbeelding en de belangstelling van den lezer zoo veel mogelijk te spannen. Zulk een puf las ik in de volgende advertentie: »Eene ridderorde voor dertig shillings! Men adressere zich bij den wapensmid Christofield!» En daarop volgt in de advertentie: »Voortaan is het aangenaam voor een zoo matigen prijs het regt te verkrijgen om op zijne borst het kruis te dragen van eene orde, die in geheel Europa is geëerd; maar dit is slechts een gering voordeel, bij vergelijking van het andere: want gij koopt te gelijker tijd het kostbaarste goed ter wereld, namelijk het leven. En op welke wijze verkoopt de wapensmid Christofield u het leven en eene decoratie, die er het sieraad van uitmaakt? Het feit komt hierop neder. De genoemde wapensmid had pistolen met zeven loopen gemaakt. Een jong Franschman, die in den vorigen zomer door Italië reisde, werd des nachts door een hoop bandieten aangerand. Gelukkiger wijze was hij gewapend met een der pistolen van Christofield; hij gaf vuur uit alle de loopen te gelijk en veertien roovers ploften te gelijk op den grond. Op die wijze redde hij, dank zij de voortreffelijke eigenschap van zijn wapen, niet alleen zijn leven; maar hij verdelgde ook eene bende roovers, die sedert twee jaren de romeinsche staten onveilig maakte. Ter belooning dezer uitstekende dienst heeft hij eene ridderorde van den paus gekregen.»

Wij hebben het reeds vroeger gezegd, om den bluf in advertentien ten top te voeren, heeft een koopman in Londen eenige dichters aangesteld, waarvan elk een artikel in zijn winkel moet bezingen en dat dankbeeld is goed gelukt. Mozes en zoon, de bewuste firma, waren doodarm; zij begonnen hunne zaken met eene kleinigheid en thans is hun winkel een der schoonsten in Londen, ja de ontzachelijke zalen, waarin zij hun voorraad ten toon stellen, overtreffen misschien al wat men van dien aard heeft gezien. En telken jare komt er een nieuw artikel bij den inventaris, zoodat er welhaast niets zal wezen wat de kooper daar niet kan vinden. Doch daar elk artikel ook frisch moet bezongen worden, verdienen dichter en boekdrukker telkens ook wat en de verzameling van zoogenaamde lofgedichten, thans nog een kleine boekske, is vol van de zeldzaamste, maar grappigste verzen en het moet weldra aangroeien tot een boekdeel, 't welk de volgende eeuw met verbazing zal lezen als een zeldzaam teeken onzes tijds, waarin zelfs de poëzij dienstbaar wordt gemaakt aan den handelsgeest.

(*Wordt vervolgd.*)

eenigerlei openbaar antecedent, toegeven hetgeen keizer *Nicolaas* niet kon doen en de pogingen tot het herstel van den vrede in de hand werken? Wie zal het zeggen. Zooveel is zeker, dat het laatste in het waarachtig belang van Rusland is, hetgeen een verbond van geheel Europa tegen zich in het verschiet heeft, niet alleen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk, maar waarschijnlijk weldra ook geheel Duitschland. Het is te vermoeden, dat de Russische staatslieden dat zullen hebben leeren inzien en van deze gelegenheid gebruik zullen maken om te herstellen, wat te roekeloos bedorven werd.

Het spreekt van zelf dat deze gebeurtenis aan de maatregelen van de geallieerden al zeer spoedig een geheel andere strekking kan geven. Reeds is lord *Clarendon*, op het vernemen van die tijding, onmiddelijk naar Boulogne vertrokken, waar keizer *Napoleon* zich op dat tijdstip bevond, ten einde met dezen te overleggen wat thans te doen staat. In afwachting van hetgeen de volgende dagen ons daaromtrent zullen leeren, gaan wij voort kortelijk den stand van zaken sedert 24 Februarij op te geven.

Keizer *Napoleon* gaat naar de Krim — ten minste, indien het overlijden van keizer *Nicolaas* daarin geen verandering brengt, hetgeen zeer mogelijk is. Den 3 Maart was echter nog van niets sprake. dan van het doorgaan van dit plan, waartoe reeds alle toebereidselen voltooid, alle instructien gegeven en alle maatregelen genomen zijn, zelfs voor de keizerin, die haren gemaal zal vergezellen. Men heeft alles gedaan om den keizer dien togt te ontraden, doch te vergeefs. Noch de invloed van Engelsche staatslieden, noch vertoogen uit Oostenrijk konden baten, de keizer bleef bij zijn besluit. Men verhaalt zelfs dat de keizer van Oostenrijk aan *Louis Napoleon* heeft doen opmerken, dat hij gaarne gehandeld had met een souverein, van wien hij wist, dat hij de regeringloosheid in Frankrijk had weten te bedwingen en tevens de veiligheid van de overige Europesche staten had weten te verzekeren, maar dat hij niet wist of hij wel verantwoordelijk was voor zijne verbindtenissen met een vorst, die met meer roemzucht dan voorzigtigheid zijn troon aan een regentschap toevertrouwt op een oogenblik, dat Europa als in vuur en vlam staat. Een paar dagen geleden vertrok de keizer naar de kampen van St. Omer en Boulogne en men was vrij algemeen van oordeel, dat hij daar eene revue over de troepen houden en van daar een manifest aan de natie uitvaardigen zou, waarin hij van zijn togt kennis geeft. Tot heden (5 Maart) is daarvan echter nog niets bekend geworden en, zooals wij reeds zeiden, welligt ziet hij nu van het plan nog af. Inmiddels stippen wij nog aan, dat met het regentschap gedoodverwd worden de heeren *Borache*, *Troplong* en *de Mornij*, en dat de wetgevende vergadering voorloopig tot 10 Mei verdaagd zal worden.

Nopens de conferentien te Weenen is tot op dit oogenblik nog niets stelligs bekend.

— Het spreekt van zelf, dat de groote gebeurtenis, welke zoo plotseling te Petersburg heeft plaats gegrepen, de dood van keizer *Nicolaas*, bijna uitsluitend de aandacht der staatkundige wereld bezig houdt. Wij hebben reeds hiervoren eenige bijzonderheden nopens de laatste levensuren van den overleden Vorst medegedeeld. Wij willen ons dus hier alleen bepalen tot de vermelding, dat de grootvorst-troonopvolger dadelijk de teugels des bewinds heeft aanvaard, en dat de officieren van het paleis reeds eenige uren later den eed in zijne handen hadden afgelegd. Zelfs de grootvorst *Constantijn* heeft dit met de grootste plegtigheid gedaan, en bij de geheele ceremonie heerschte de grootste geestdrift. Den volgenden dag heeft dezelfde plegtigheid van den kant des garnizoens plaats gehad. Dus vervallen van zelf eenige belagchelijke geruchten, welke in omloop waren gebragt, nopens den mogelijken tegenstand, welken de komst van *Alexander* II op den troon zou kunnen ondervinden.

Nopens de gevolgen, welke uit die gebeurtenis kunnen voortspruiten, valt nog altijd niets met zekerheid te zeggen, zooveel is echter zeker, dat de overdrevene hoop op den vrede, door velen daaruit afgeleid, veel is verminderd. Zelfs wil men, dat de nieuwe keizer *Alexander* II een manifest heeft uitgevaardigd, dat alles behalve de hoop op minnelijke schikking kan in de hand werken. De hoofdzakelijke inhoud van dat manifest zou te Parijs zijn bekend geworden, en de nieuwe keizer moet daarin verklaren, dat hij met eerbied en kinderlijke gehoorzaamheid de groote staatkunde zijns vaders, met welke hij sedert verscheidene jaren bekend was, zou volgen. Er zou dus geenerlei verandering van stelsel plaats grijpen, en daaruit maakte men de gevolgtrekking, dat de kwestie van vrede of oorlog onaangeroerd bleef, en dat te Weenen nog altijd naar eene solutie zou gezocht worden. De Czaar zou voorts hebben aangekondigd, dat hij de pogingen tot emancipatie van de lijfeigenen, door zijn vader begonnen en zoo gelukkig ten uitvoer gelegd, krachtig zou voortzetten. Wij moeten evenwel doen opmerken, dat het berigt nopens dit manifest nog allezins bevestiging vereischt, terwijl het overigens, ook al viel het bestaan van een dergelijk staatsstuk niet te betwijfelen, zeer natuurlijk is, dat keizer *Alexander* aan zijne onderdanen verkondigt, dat hij de voetstappen zijns vaders zal volgen. Eene andere verklaring, ook bij de beste gezindheid van den Czaar tot den vrede, was niet denkbaar.

Nopens de reis van den keizer der Franschen naar de Krim, heerscht nog altijd dezelfde onzekerheid. Z. M. is eergisteren avond te Parijs teruggekeerd. Men meent dat lord *Clarendon* alle pogingen heeft in het werk gesteld om den keizer van dit reisplan af te brengen; doch tot nu toe heeft geene officiele tijding den bestaanden twijfel weggenomen.

Niet onbelangrijk is eene dagorder van den keizer van Oostenrijk, waarbij die vorst met erkentelijkheid gedenkt aan de diensten, door den overleden Czaar in tijden van rampspoed aan Oostenrijk bewezen.

Den 25sten Februarij heeft te Weenen eene bijeenkomst plaats gehad van de vertegenwoordigers der mogendheden van den tweeden rang, welke van langen duur was en waarin beraadslaagd is over de kwestie van de toetreding dier mogendheden tot de Westersche coalitie. Men verzekert, dat alle tegenwoordige gezanten zich ter gunste der toetreding hebben verklaard.

Men wil, dat de conferentie van lord *Clarendon* met keizer *Napoleon* ten doel had om zich te verstaan omtrent de volgende punten: Zullen Frankrijk en Engeland eene wapenschorsing toestaan, indien, gelijk men beweert, Rusland dit stelt als een preliminarium tot de onderhandelingen. 2°. Zullen de bondgenooten van 2 December toegeven aan den wensch van het cabinet van Petersburg, om het tijdstip van de opening der conferentien te vertragen. Wat besloten is, is nog onbekend, niettemin heeft het bezoek een goeden indruk gemaakt, vermits men daarin wilde zien een bewijs van het vertrouwen, dat men in Engeland heeft in het oordeel van Napoleon.

Uit Constantinopel zijn de berigten van 19 Febr. Alle troepen, die daar waren, hadden zich naar de Krim begeven. Volgens de nadere berigten met die gelegenheid uit de Krim ontvangen, zouden de batterijen op de hoogte van Inkerman geplaatst, tegen het einde van die maand gereed en gewapend zijn en de geallieerden den 15 dezer hun vuur hervatten. Lord *Raglan* had aan alle vreemdelingen den toegang tot de loopgraven verboden. De generaal *Liprandi*, die op de hoogte van Balaklava was verschenen, was op nieuw verdwenen, om, zoo als men dacht, zich bij het hoofdleger te voegen aan de zijde van Simferopol, waar men eene aanzienlijke krijgsmagt schijnt bijeen te trekken. De generaal *Niel*, die zich reeds had ingescheept om naar Frankrijk terug te keeren, had bevel ontvangen om te blijven.

De nieuwe keizer van Rusland heeft de volmagten van prins *Gortchakoff* vernieuwd, zoodat de conferentien op de tegenwoordige grondslagen zullen voortgezet worden.

Voorts heeft de keizer een manifest openbaar gemaakt, waarin hij belooft de staatkunde zijns vaders te zullen volgen. De grootvorst Constantijn heeft plegtig den eed van getrouwheid aan Z. M. afgelegd. Gedurende die plegtigheid heerschte er eene groote geestdrift.

Volgens eene depêche uit Varna, is de grootvorst Michaël voor Sebastopol gesneuveld. Dit berigt vereischt natuurlijk bevestiging.

Het officieele dagblad van Turin behelst een koninklijk manifest, waarbij de oorlog aan Rusland verklaard, en het verwijt van ondankbaarheid van zich afgeworpen wordt. Sardinie, wordt daarin gezegd, heeft den oorlog begonnen tot bescherming der belangen van Europa. Russische eigendommen zullen alle beschermd worden en aan de Russische schepen is een uitstel tot vertrek toegestaan.

Voorts meldt eene depêche uit Marseille dd. 7 dezer het volgende:

Men gaat voort met troepen naar de Krim in te schepen; vijfentwintig zeilschepen worden bevracht. Met de *Euphraat* wordt eene volledige drukkerij overgebragt.

De *Byzantin* is uit Constantinopel aangekomen met tijdingen van 22 Februarij. Omar-pacha heeft zich naar het kamp van de geallieerden begeven om bij de laatste conferentiën tegenwoordig te zijn.

Het *Journal de Constantinople* zegt, dat Omar-pacha, zoodra het fraaije weder teruggekeerd zal zijn, eene aanvallende houding tegenover de Russen zal aannemen.

De geallieerden hadden te Constantinopel eene commissie gevormd, voor de remonte der cavallerie.

Twee pachas van het leger van Azie waren gedegradeerd en te Cyprus gevangen gezet.

Uit de Krim loopen de tijdingen tot 24 Februarij. Twee Fransche divisien belegeren den toren van *Malakoff*; de Russische batterijen, die Tschernaia beheerschen, hebben te vergeefs getracht dit te beletten.

Den 20sten wilden 28 Russische bataillons naar Balaklava oprukken; generaal *Bosquet* besloot hun met 25,000 man den terugtogt af te snijden; de storm en de sneeuw verhinderden evenwel eene ontmoeting en allen keerden naar hunne positien terug.

Naar men zeide had prins Mentchikoff zijne cavallerie, uit gebrek aan fourrage, naar Perekop teruggezonden.

LAATSTE BERIGTEN.

Malta, 27 Feb. 1855. Gedurende de laaste dagen zijn groote versterkingen binnen Sebastopol gevoerd, zoodat het getal der Russen aldaar en in de Krim op ten minste 150,000 man mag gerekend worden. De twee grootvorsten *Michael* en *Nicolaas* zijn weder binnen de stad. Overloopers verhalen, dat de Russen in en buiten de stad zeer slecht van levensmiddelen voorzien zijn.

De *Atlas* van 9 Maart behelst het volgende:

Keizer *Napoleon* heeft de kampen van St. Omer en Boulogne bezocht en lord *Clarendon* is derwaarts gereisd om hem te ontmoeten. Het voornaamste nieuws is de ophanden zijnde togt van Z. M naar de Krim, waartoe besloten is, zijnde zijn vertrek nog slechts een questie van tijd; reeds velen zijner officieren hebben Parijs verlaten en een leger van 7000 man van de keizerlijke garde zal hem vergezellen. Generaal *Niel*, die zich op weg naar Parijs bevond, heeft den last erlangd naar de Krim terug te keeren.

Koppenhagen, 6 Maart. De koning van Denemarken is ernstig ziek. De bulletins houden in, dat de hoest zeer hevig is en de koorts den lijder niet verlaat. Het committee van het Volksthing heeft besloten de onwettige en hoog opgevoerde posten voor het leger, de zeemagt en andere zaken af te stemmen. De ex-ministers zullen in staat van beschuldiging worden gesteld.

Van Havanah verneemt men, dat de grootste onrust aldaar heerschende is en nieuwe compagnien militie gevormd worden. Het geheele eiland is in staat van beleg verklaard en eene proclamatie heeft de oproeping van vrijwilligers tusschen 18 en 50 jaren bevolen. Eene militaire commissie is voor het oostelijk deel van het eiland aangesteld en men zegt, dat generaal *Concha*, ter erlanging van meerdere troepen, naar *Porto Rico* gezonden heeft.

Het Engelsch ministerie is op nieuw zamengesteld. Lord *John Russell* is minister van kolonien, de graaf *van Clarendon* voor Buitenlandsche zaken en lord *Panmure* van oorlog. Sir *Henry Ward* is tot gouverneur van Ceylon benoemd.

Koning *Victor Emanuel* van Sardinie heeft weder een nieuw verlies geleden door den dood van zijn eenigen broeder, de hertog van Genua; alzoo heeft de ongelukkige monarch, binnen eene maand, zijne moeder, vrouw en broeder verloren.

Malta, 13 Maart 1855. In de vorige week hebben wij tijdingen, tot den 2den Maart van het tooneel des oorlogs en uit Constantinopel tot den 5den Maart loopende, ontvangen. In den nacht van den 23sten Februarij is door de Franschen een aanval op het fort Malakoff, op de hoogte van Inkermann, hetwelk den geallieerden ten zeerste in hunne belegeringsoperatien hinderlijk was, gedaan. De berigten omtrent den uitslag zijn ten zeerste tegenstrijdig en dezelve zijn met een geheimzinnigen sluijer bedekt, welke alsnog moet worden opgeheven. Brieven en dagbladen uit Constantinopel verhalen de toedragt op eene zoodanige wijze, dat wij moeten aannemen, dat de pogingen der geallieerden ten volle bekroond zijn en dat zij, niettegenstaande aan een moorddadig kruisvuur van een of meerdere Russische schepen, welke het terrein bestreken en de stelling der Russen op de hoogten, de stukken der vijanden vernageld en gedemonteerd en geheel de Russische redoutes vernield hebben. Hier tegen staat over, dat Engelsche officieren, die hier regelregt van Constantinopel zijn aangekomen, eenstemmig verklaren, dat de Franschen, alhoewel zij dapper streden, teruggeslagen zijn en dat een nieuwe aanval onmiddelijk zoude begonnen worden. Het schijnt dat de Franschen met geweld in de eerste linie der redoutes en welligt ook in het fort zelve drongen, doch het blijkt niet, dat zij hierdoor eenig voordeel behaalden. Men gelooft algemeen, dat zij dadelijk die positie hebben moeten opgeven, ten gevolge van een hevig geschiet van de hoogten en uit de haven. Of zij, zoo als gezegd wordt, geslaagd zijn in het vernagelen der kanonnen, blijkt nergens uit. Wat echter zeker mag genoemd worden is, dat zij een aanzienlijk verlies aan dooden en gewonden, hetwelk echter verschillend wordt opgegeven, hebben geleden. Men spreekt van 400, doch welligt is dit getal overdreven. Men wil, dat 15 officieren gedood zijn en dat generaal *Monet* op verschillende plaatsen zwaar gewond is. Genoemde Engelsche officieren verhalen, dat de mislukking van dezen aanval aan het verraad van een Fransch generaal-officier moet worden geweten, die sinds eenigen tijd de Russen van de plannen der geallieerden verwittigde en hun dagelijks berigten toezond. Men berigt, dat de officier, van deze lage verraderij beticht, in ketenen te Constantinopel is aangekomen, om naar Frankrijk te worden opgezonden. Generaal *Forey* is zijn naam, en de troepen verlangden dat hij op de plaats zelve zoude worden opgehangen. Dat er verraad bestaan heeft is buiten twijfel en de 23ste Februarij heeft het bewezen, dat de vijand van de voornemens der geallieerden verwittigd was. Men meende slechts eenige honderden Russen te zullen aantreffen en vond er twaalf of vijftien duizend ter verdediging en alles tot de ontvangst eener ontzettende verdediging gereed.

Een later berigt deelt nog mede, dat het Fransche schip *Ville de Paris* den 1sten Maart van Constantinopel naar Parijs vertrokken is, den generaal *Forey* als gevangene aan boord hebbende.

Er liep een gerucht, dat de grootvorst *Michael*, de broeder van den tegenwoordigen Czaar, voor Sebastopol gesneuveld is. Het opperbevel over het Russische leger is, na de terugroeping van prins *Menschikoff*, aan den generaal *Gortschakoff*, wien de generaal *Osten-Sacken* als tweede bevelhebber is toegevoegd, toevertrouwd.

De berigten uit het hospitaal te Scutari luiden gunstiger dan vroeger. Eene groote onrust is echter ontstaan, door de ontdekking, dat de gele koorts in sommige zalen was uitgebarsten. De cholera is onder de bewoners van Constantinopel vermeerderd en de meeste ziektegevallen zijn doodelijk. De aartsbisschop van Petra stierf den 28 Februarij aan een aanval dier kwaal.

Op den 28 Februarij, des middags ten 3 ure werd te Constantinopel een hevige schok van aardbeving gevoeld, die eene halve minuut aanhield en groote ontsteltenis onder de bevolking veroorzaakte. Verscheidene huizen en twee minarets (torens van tempels) stortten neder, doch kostten geen menschenlevens. Twee of drie ligtere schokken werden nog denzelfden middag, en den volgenden dag nog een gevoeld. De aardschudding werd te Brussa, Smyrna, op het eiland Samos en op vele andere plaatsen waargenomen. Te Brussa waren de gevolgen ontzettend. Twee minaretten, vier *kharis*, drie zijdefactorijen en eene menigte huizen stortten in en men wil, dat twee duizend menschen daarbij het leven verloren hebben en hetzelfde getal meerder of minder door de invallende gebouwen gekwetst zijn.

Schepen met troepen en levensmiddelen voor de geallieerden blijven in groot getal aankomen. Drie duizend Franschen zouden den 1 en 2 Maart naar de Krim vertrekken.

De baron *Tecco*, de Sardinische ambassadeur bij de Porte, ontving den 26 Februarij zijne credietbrieven, die hem tot buitengewoon gezant en minister plenipotentiaris benoemen, en den volgenden dag gaf hij Z. K. M. den sultan kennis van zijne bevordering en verklaarde, dat hij, krachtens zijne volmagt, met de Porte een verbond wenschte te sluiten, zoo of- en defensief, en zulks op de grondslagen, als bereids tusschen Sardinie, Frankrijk en Engeland had plaats gevonden.

De Engelsche en Fransche admiraals hebben de blokkade van de Russische havens in de Zwarte zee en de opheffing der blokkade van de monden van den Donau bekend gemaakt

De baron *de Bruck* is den 22 te Athene aangekomen en heeft een gehoor bij den koning en koningin gehad.

De aanval op Eupatoria bevestigt zich. Het gevecht werd in den ochtend van den 17den, ten 5 ure, door een leger begonnen, hetwelk, volgens officiele rapporten, uit 36 bataillons infanterie, 6 regimenten cavalerie en 80 stukken bestond, naar men zegt onder *Liprandi* en volgens sommigen onder bevel van *Osten Sacken*, terwijl anderen wederom *Luders* noemen. Het gevecht hield $4\frac{1}{2}$ uur aan, gedurende welke de Britsche schepen *Caracao*, *Valourous*, *Viper* en *Furious* met hunne breede vuurmonden groote schade aanrigten, terwijl ieder schot eene groote opening in de digte gelederen der Russen maakte en veel tot de zege van dien dag bijdroeg. Den Turken ontbrak het aan cavalerie, terwijl zij slechts weinig geschut bezaten en bij het aanbreken van het daglicht werden zij, voet voor voet den grond aan den vijand betwistende, naar de stad terug wijkende gezien. Het vuur der schepen op de regterzijde hinderde den Russen zeer, die na een treffen met de Turken terugdeinsden. Het centrum volgde hun voorbeeld en weldra trok de geheele magt terug. De

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 25 April 1855, No. 33.

Turken; met inbegrip der Fransche troepen en inwoners, telden 103 dooden en 293 gewonden.

De generaal van de Egyptische divisie werd gedood. De Russen verloren 500 dooden, buiten degenen, die men hen gedurende het gevecht zag wegdragen en 2000 gevangenen. Drie honderd hunner artillerie- en ook eenige hunner cavaleriepaarden werden gedood. Eene menigte wapenen als anderzins viel in handen der Turken. *Omar-pacha* heeft een brief van dankbetuiging aan den bevelvoerenden officier der Engelsche troepen geschreven, voor de spoedige en goede hulp hem ten deze bewezen. De tijding der door de Turken behaalde overwinning werd met veel geestdrift in het kamp der geallieerden ontvangen, en de generaal *Canrobert* vaardigde dadelijk eene dagorder uit, waarin hij met den meesten lof van het gedrag van het Turksche leger gewaagde.

NEDERLAND.

Rotterdam, 21 Jan. Den 9 Febr. heeft de vorst zich met buitengewone strengheid hervat en onafgebroken volgehouden tot den 18, als wanneer het kwik, gedurende het vallen van eene ligte sneeuwbui, eenige uren boven het vriespunt teekende. Nog denzelfden dag echter hernam de vorst zich met nog meerdere strengheid, en daalde de thermometer zelfs eens tot 3° F., terwijl het zeer waarschijnlijk is, dat des nachts het kwik tot beneden 0 gedaald is. Sedert heeft de vorst steeds aangehouden, bij een gemiddelden thermometerstand van 10° tot 20° F. Heden echter schijnt het weder tot verandering te neigen, hebbende weder voor het eerst sedert den 18 dezer het kwik 32° F. bereikt.

— Z. M. de Koning heeft den 14 een uitstap naar het Loo gedaan, en eenen nacht op het landgoed Bronbeek, bij Arnhem, doorgebragt. Z. M. is vervolgens naar de residentie teruggekeerd.

Het 38ste verjaarfeest van Z. M., ingevallen den 19 Februarij, is op de sedert eenige jaren gebruikelijke eenvoudige wijze gevierd. Gelijk men weet, worden op uitdrukkelijk, ook nu te kennen gegeven, verlangen van Z. M., H. Ds. verjaardag gevierd, te gelijk met die van H. M. de Koningin, invallende op 17 Junij. De prins van Oranje bevond zich echter den 19 te 's Hage en werd er bij H. M. de koningin-weduwe, familie-diner gehouden.

Bij deze gelegenheid zijn de weezen in de verschillende godsdienstige gestichten naar 's konings verlangen, wel bedacht. Ook de ouden van dagen in het Hervormd diakonie-gesticht werden feestelijk onthaald. H. M. de koningin heeft het Evang. Luthersche Weeshuis, toen de weezen aan tafel zaten, met een bezoek vereerd.

— Ten gevolge der strenge koude, die in den laatsten tijd heeft geheerscht, zijn aan de militairen, die op schildwacht staan, hooge opstaande kragen verstrekt, die bijna het geheele hoofd bedekken, waardoor zij tegen den scherpsnijdenden wind en de koude eenigermate beschut zijn.

— Bij aanschrijving van den minister van oorlog, van den 6den dezer, zijn eenige maatregelen voorgeschreven, om het vrijwillig dienstnemen van oude soldaten te bevorderen. Onder anderen is bepaald, dat in de dagelijksche dienst eenig onderscheid gemaakt moet worden tusschen oudere en jonge soldaten, door het vrijstellen van gewone theorien, proprieteits appels en sommige exercitien; door aan hen, bij goed gedrag, 14 dagen verlof te geven, met behoud van soldij en met vergunning om hun zijdgeweer of bajonet-koppel mede te nemen, door aan de sergeant-majoors en opperwachtmeesters vergunning te geven om te trouwen; door de soldij der op werving uitgaande onder-officieren en soldaten te verhoogen; enz.

— De cavallerie en artillerie van het Limburgsche bondscontingent zullen te Roermond en omstreken worden bijeengetrokken, om aldaar op den voet van oorlog te worden gebragt. Reeds is er onderhandeld voor de leverancie van fourrages voor 700 paarden.

— Den 2 dezer is te Oosterwijk overleden de heer *D. A de Fremerij*, gepensioneerd generaal-majoor, ridder van het legioen van eer, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

— Den 9 dezer is te Breda overleden, de heer Jhr. *Johannes Karel* ridder van Rappard, generaal-majoor, gouverneur der koninklijke akademie voor de zee- en landmagt, ridder van de Militaire Willems orde en van de orde van den Nederlandschen Leeuw, kommandeur der orde van de Eikenkroon.

— Den 15 Februarij jl. overleed te Delft, in den ouderdom van 84 jaren, de Hoog Ed. Gestr. heer *Tellegen*, gepensioneerd generaal-majoor, ridder van het Legioen van Eer. Zijn lijk werd gisteren zonder militaire plegtigheid ter aarde besteld.

— Men meldt uit Hellevoetsluis, dd. 18 Februarij, dat Zr. Ms. stoomschip *Sindoro*, kommandant kapt. luit. ter zee *van Wachendorff van Rijn*, niet zoo als het vroegere plan scheen te zijn, eene bestemming naar Oost-Indië zal erlangen, maar vermoedelijk voorloopig voor binnenl. dienst zal worden gebruikt, en zou dit stoomschip in plaats van den *Cycloop* de haringvloot begeleiden.

— Den ijverigen natuuronderzoeker van Java, Dr. *F. Junghuhn*, thans nog te Leiden, viel onlangs de onderscheiding ten deel van een kostbaar geschenk te ontvangen van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, bestaande in eene zeer prachtige gouden snuifdoos met diamanten, voorzien van Hoogstdeszelfs portret-medailje, aan de keerzijde waarvan gegraveerd staat: Aan Dr. *F. Junghuhn*, Schrijver van het werk *Java, zijne gedaante, enz.* Dit waarlijk vorstelijk geschenk zal den verdienstelijken natuuronderzoeker voorzeker eene aangename belooning zijn voor zijnen zoo wel volbragten arbeid, waardoor hij aan zijne tegenwoordige landgenooten de gelegenheid verschaft heeft, grondig bekend te worden met de natuurvoortbrengselen enz., van deze voor Nederland zoo onschatbare kolorie.

— In een schrijven van 8 Jan. jl. heeft Zr. Ms. gezant te Washington, de aandacht gevestigd op de tegenwoordige gezindheid in de Ver. Staten van Amerika met opzigt tot het groot aantal landverhuizers, hetwelk zich naar dat gemeenebest begeeft. De openbare meening komt hoe langer hoe meer tegen de bemoeijing der vreemdelingen met de landsaangelegenheden, en zelfs tegen de toelating op Amerikaansch grondgebied van zekere klassen van landverhuizers. Onophoudelijk worden bij de kamers verzoeken ingediend om een einde te maken aan de misbruiken, ontstaande door de menigte vreemdelingen, waaronder verspreiders van allerlei betreurenswaardige droombeelden, en welligt een nog grooter aantal personen, in hun eigen land geschandvlekt en tot geregtelijke straffen veroordeeld, terwijl zij, vrij in de Ver. Staten toegelaten aldaar de rust verstoren en de maatschappelijke orde bedreigen. Men berekent, dat reeds 12,000 landverhuizers in den loop van 1854 naar Europa zijn teruggekeerd. Alleen uit New-York vertrokken er weder 8797 tusschen 1 Maart en 15 November, en zulks wegens ondervondene teleurstellingen. Het wantrouwen tegen de laatstaangekomen vreemdelingen is zoo groot, dat deze allerlei moeijelijkheden in het bekomen van werk ondervinden en daardoor soms tot het uiterste gebragt worden, indien zij niet van aanbevelingen of goede getuigschriften zijn voorzien.

— Een zestigtal personen en gezinnen maken zich op het eiland, Zuid-Beveland reisvaardig naar Noord-Amerika. Zoodra het water open is, zullen zij vertrekken. Verscheidene onder hen zijn niet onbemiddeld.

— Z. M. heeft *eervol ontslag verleend*, op het daartoe door hun gedaan verzoek: aan den luit.-kol. bij het wapen der inf. van het leger in Nederl. Indië *J. H. Logeman*, thans met verlof hier te lande, onder toekenning van pensioen en met vergunning tot het blijven dragen van de activiteits-uniform en aan den officier van gez. 3de kl. in Oost Indie *A. C. H. Schreuder*, thans met verlof hier te lande.

— Dezer dagen is door een ingezeten der gemeente Zeddam, den landbouwer *J. B. Brinkhof*, een werktuig uitgevonden en in het klein voltooid, strekkende tot vervanging van den stoom en alle andere beweegkracht.

Wij zijn in de gelegenheid geweest, zegt de *Arnhemsche Courant*, dit kunststuk te zien en te bewonderen. Volgens de verklaring van den uitvinder, bevat dit werktuig het beginsel der eeuwigdurende beweging in zich, terwijl het in eene tijdelijke beweging herschapen, met niet noemenswaardige kosten tot eene verbazende krachtsontwikkeling kan gebragt worden, en geheel geschikt is tot het in werking brengen van locomotieven, schepen, fabrieken, molens, rijtuigen, enz.

Naar wij vernemen, heeft de uitvinder zijne miniatuurmachine, voor eenige dagen, aan Z. M. den koning en de andere leden van de vorstelijke familie vertoond en in hoogstderzelver tegenwoordigheid in werking gebragt; ook heeft hij bereids om octrooi bij de regering aangevraagd.

ENGELAND.

De sterkte van het Britsche leger voor het volgende jaar zal, ongerekend artillerie, genie en de troepen in Oost-Indie, bestaan uit 6947 officieren, 13.643 onderofficieren, trompetters en tamboers en 173.005 manschappen, te zamen 193.595 personen van allen rang; hieruit blijkt dus, dat het leger met 38.569 man zal worden vermeerderd.

— Het getal der door de regering voor de dienst des oorlogs afgehuurde koopvaardijschepen van alle soorten heeft 206, gezamentlijk van 205.388 tonnen, bedragen. Daaronder zijn 105 zeilschepen, van welke de *Hertfordshire*, van 1676 tonnen de grootste is. De stoomschepen zijn 101 in getal, van welke 66 door particulieren en 35 door gesubsidieerde maatschappijen geleverd zijn; 10 daarvan zijn van de Peninsular en Oriental maatschappij, 6 van de koninklijke mailstoombootmaatschappij, 4 van die der vaart op Afrika, 12 van de maatschappij Cunard, en 3 van die der Antilles. De grootste van deze is de reusachtige *Himalaya* van 3550 tonnen, en behoort thans tot de koninklijke marine.

— De thans, ter vervanging van sir *Ch. Napier*, tot opperbevelhebber der Oostzeevloot benoemde admiraal *H. S. Dundas*, telt niet meer dn 54 jaren en heeft in de Chinesche wateren blijken vn goed oordeel en ondernemingsgeest gegeven, weshave men de beste verwachtingen van hem mag koesteren. De tweede bevelhebber is *M. Seymour* en de derde ?, *L. Baynes*, beide insgelijks mannen van ondervining.

— Volgens den *Times* heft een Engelsch huis zich bereid verklaard, om op de estrengste straffen bijaldien het zijne belofte niet mogt rkomen, aan het Engelsche leger, in zijne tegenwoordigeof eenige andere stelling, op een afstand van 200 mijlh van de kust, levensmiddelen te verschaffen, die igelijks driemalen in het hoofdkwartier zouden wordt afgeleverd. Het ontbijt zal uit thee, koffij en chocode, naar verkiezing, benevens uit versch brood, btaan; het middagmaal uit vleesch, aardappelen, brood een pint bier en de gebruikelijke hoeveelheid rum. Tweemalen in iedere week zal men versch vleesch en ovendien nog groenten en een goed avondmaal hebben. Het bedoelde eischt geenerlei tegemoetkoming van e regering en geen anderen bijstand dan dat zij zich niet met de uitvoering inlate; noch schepen noch paarden noch wagens, noch manschappen vraagt het van hiland. Het wil de wegen volgen zoo als het die vinh zal, ten einde den Engelschen soldaat alle zorg ve zijn levensonderhoud te benemen, en zulks voor 3 schellingen en 4 pence per man en per dag, metet uitzigt om minstens 9 pence per dag daarop te winn. Bovendien wil het, tegen betaling van 3 pence meer, en soldaten uitmuntende, door den bevelvoerenden cier goedgekeurde tenten verschaffen, en die, in gevahn af keuring, door anderen vervangen. Tot voldoeg van dit plan zou er 1.825.000 pd. sterling in hjaar, ter voorziening in de behoeften benoodigd wn. "Het zou ons," dus eindigt de *Times* dit zijn igt, "ten hoogste verblijden wanneer deze voorstel wierden aangenomen en de werkzaamheden en geeracht van bijzondere personen langs dezen weg aan Engeland de eer hergeven, welke de zwakheid zijner regering het bijna ontroofd heeft."

— Voor zoo veel tot heden is bepaald, zal de naar de Oostzee bestemde Britsche oorlogstoomvloot bestaan uit de *Duke of Willington* van 131 stukken geschut, vice-admiraal *R. S. Dundas*, *Royal George* 102. *Exmouth*. *James Watt*, *Orion*, *Cesar*, *Nile* 91 st., *Majestic*, *Cressy*, *Colossus* 81, *Sanspareil*, 70, *Blenheim*, *Hogue*, *Ajax*, *Edinburgh*, *Russell*. *Hawke*, *Cornwallis*, *Pembroke Hastiugs* 60, *Imperieuse*. *Eurayalus*, 51, *Arrogant* 47, *Amphion* 34, *Retribution* 28, *Horatio* 24, *Cossack*, *Pylades*, *Esk*, *Tartar* 21, *Penelope* 18, *Archer*, *Falcon* 17, *Magicienne*, *Odin* 16, *Cruizer*, *Harrier* 14, *Ariel* 9, *Desperate*, *Conflict* 8, *Sampson*, *Dragon*, *Bulldog*, *Vulture*, *Basilisk*, *Rosamond*, *Driver* 6, *Janus*, *Tecruit*, *Weser* 4, *Locust*, *Otter*, *Porcupine*, *Zephyr*, *Lightning* 3. Drijvende batterij: *Etna*, *Glutton*, *Meteor*, *Thunder*, *Trusty* 16. Bombardeerschepen: *Blazer*, *Firn*, *Hardy*, *Havock*, *Manly*, *Mastiff*, *Porcupine*, *Surly* 1. Stoomkanonneerbooten: *Gleaner*, *Pelter*, *Pincher*, *Ruby*, *Teazer*, *Badger*, *Snapper* 3, *Biter*, *Boxer* 2 *Clinker*, *Ceacker*, *Dapper*, *Fancy*, *Grinder*, *Hind*, *Jackdaw*, *Jasper*, *Jack*, *Magpie*, *Redwing*, *Skylark*, *Snap*, *Starliug*, *Stork*, *Swinger*, *Thistle*, *Weasel*, *Pigmy* 2. Hospitaalschip: *Belleisle* 24. Ammunitiemagazijn: *Eolus* 42. Proviandschip: *Perseverance*. Smederij: *Volcano*.

— Met het op de heide van Adelborst, in Hampshire, op te rigten legerkamp wordt reeds een aanvang gemaakt; het was oorspronkelijk voor 20,000 man bestemd, doch thans is besloten het tot 40.000 man te vermeerderen; sir *de Lacy Evans* zal er het bevel voeren.

FRANKRIJK.

De geruchten blijven aanhouden, dat tusschen Staatsburg en Metz eene legerplaats zal aangelegd worden, en thans voegt men er bij, dat het leger, hetwelk aldaar bijeengetrokken zal worden, den naam van *leger van den Rijn* zal voeren. De bestemming van dit leger zoude echter afhangen van den loop der onderhandelingen tusschen de cabinetten van Parijs en Berlijn. Het leger van Lyon, zoo meldt men verder, zoude onder den naam van operatie-leger voor Oostenrijk door Sardinië derwaarts oprukken, en het grootste deel van het leger van Boulogne, onder den naam van *Oostzeeleger*, tot de bestemming welke deze naam aanduidt, gebezigd worden.

— Een der voormalige, democratische organen heeft aangemerkt, dat eenige meerdere vrijheid van drukpers, in de tegenwoordige omstandigheden, zeer dienstig zoude zijn, om de geestdrift der menigte voor den roem des Lands te bevorderen. Ten aanzien van dit punt bestaat verschil van gevoelen onder de bewindslieden, en van daar, dat het door het genoemde dagblad aangevoerde door sommige half officiele bladen nog al heftig wordt bestreden. Men verzekert intusschen, dat de Keizer, zoowel als de heeren *Morny* en *de Persigny*, niet ongenegen zijn om aan de drukpers eene meerdere vrijheid te laten, doch niet anders dan bij wijze van verlof en met behoud der middelen om, des gevorderd, daar een einde aan te maken. Het hoofd-orgaan der cleriale partij verklaart zich heftig tegen het verleenen van meerdere vrijheid, op welke wijze dan ook.

— De *Siècle* meldt, dat prins *Napoleon* in België eene brochure in het licht zal doen verschijnen, waarin hij ofschoon regt latende wedervaren aan de dapperheid der geallieerde troepen, het gedrag der legerhoofden scherp over den hekel zal halen. Men verzekert, dat de heer *E. de Girardin* in de redactie van dit tijdschrift behulpzaam zal zijn. Overigens laat zich de prins met veel bitterheid uit over al hetgeen in de Krim geschiedt. Men verhaalt, dat hij voor Sebastopol herhaaldelijk met den generaal *Canrobert* geredetwist heeft en deze zelfs eenmaal tegen hem had gezegd: Zoo gij geen prins van den bloede waart, zoude ik u reeds hebben doen fusilleren. De personen, waarmede de prins zich omgeeft, behagen niet zeer op de Tuilerien. Zijn drie vertrouwdste vrienden zijn de heeren *Cixio*, *Altaroche*, republikein en directeur van het *Odéon* en de heer *E. de Girardin*, de bekende utopist.

— Men verzekert, dat het hof den rouw zal aannemen wegens het overlijden van den Keizer van Rusland, en dat deze maatregel, om den overleden Vorst de laatste eer te bewijzen, des te gestrenger in acht genomen zal worden, omdat men in oorlog met hem was.

De tijding van het overlijden des Czaars werd door den heer *Drouin de L'huis* in persoon aan de Keizerin gebragt. De Keizerin moet in deze gebeurtenis een teeken gezien hebben van de aanstaande voordeelen, door de geallieerden te behalen. Op een gezegde van Mw. *de Montebello*, dat de Voorzienigheid den Czaar had gestraft voor het verwekken van een zoo bloedigen oorlog, zoude de Keizerin geantwoord hebben: de Voorzienigheid straft hare werktuigen niet; veeleer geloof ik, dat God niet gewild heeft, dat de Czaar de smart ondervond van de vernedering van Rusland te aanschouwen.

— Een blad meldt, in tegenspraak met de voor eenige dagen door den *Moniteur* afgelegde verklaring, dat het corps Zouaven in het kamp voor Sebastopol wel degelijk in opstand is gekomen. De aanleiding daartoe bestond daarin, dat de nieuwe keizerlijke garde verschillende positiën had ingenomen, die door de Zouaven bezet waren. Deze verklaarden daarop, dat zij keurtroepen waren, en dus niet zouden dulden, dat in hunne plaats een regement gesteld werd, dat pas aangekomen was en dus geen deel genomen had in de gevechten en gevaren des legers. Volgens dat blad zouden tien Zouaven, ten gevolge dezer insubordinatie, ter dood veroordeeld zijn, terwijl een ander gedeelte van het corps naar Algiers werd gezonden.

— De noodlottige tijding betreffende het vergaan van de *Semilante* wordt, helaas! bevestigd. Dit fregat van 50 stukken geschut was, den 14den op de hoogte van Corsica gezien en den 15den heeft men reeds een groot aantal wrakken op het eiland Lavezzi gevonden. Men heeft onder anderen het scheepsjournaal, een stuk van den scheg, van het galjoen, kleedingstukken van matrozen, soldaten, wapenen, enz., gevonden Het schip stond onder bevel van den kapitein *Jagan*; de bemanning be-

stond uit 300 koppen en het had 400 man troepen aan boord, die te Toulon voor de Krim waren ingescheept.

DUITSCHLAND.

Op Duitschland zijn thans aller oogen gerigt, vermits men van de houding der twee groote Duitsche mogendheden eene meer of minder gunstige wending ten aanzien der vredesonderhandelingen verwacht.

— De graaf *Crenneville* heeft reeds een verslag aangaande zijne zending te Parijs naar Weenen opgezonden, hetwelk in de officiele kringen met genoegen is ontvangen, daar er uit blijken moet, dat de door Oostenrijk gedane voorstellen, betreffende de uitvoering van de militaire overeenkomst met Frankrijk, van de zijde der Fransche regering geene verhindering ontmoeten. De ratificatie van het verdrag zoude eerstdaags plaats hebben en wel des te spoediger, omdat men het omtrent het punt, waarbij verschil van gevoelens heerschte eens is geworden, namelijk omtrent de sterkte van de naar Oostenrijk te zenden legermagt. Frankrijk had zich bereid verklaard 150.000 te stellen, terwijl de baron *von Hess*, naar aanleiding van een door hem met den Franschen generaal *de Létang* ontworpen operatieplan, 80.000 à 100.000 man als voldoende had voorgesteld. De laatste meening heeft thans ook te Parijs de overhand behouden.

— De baron *von Hess* had dezer dagen een langdurig gehoor bij den keizer, en men ziet belangrijke militaire maatregelen als gevolg van dit gehoor te gemoet. Het postvatten van troepen in Gallicie en Bukowina moet gewijzigd zijn, ten gevolge van de tusschen Oostenrijk en Frankrijk geslotene militaire overeenkomst; evenzoo zullen de troepen in de Donausche Vorstendommen versterkt worden, gelijk ook de reeds lang aangekondigde twee Fransche divisien thans werkelijk in de Vorstendommen zullen binnenrukken, om gemeenschappelijk met de Turken de belangrijkste punten aan de Russisch Turksche grenzen te bezetten. Eindelijk ziet men een besluit van het opperbestuur des legers te gemoet tot oprigting van grenadiers batailIons bij de 26 infanterieregementen, welke die keurtroepen nog niet bezaten. Dit laatste is vooral daarom van gewigt, dewijl de baron *von Hess* voor eenige dagen in een gesprek met een hooggeplaatst persoon gezegd heeft: ik wacht in den loop der beide volgende dagen een koerier uit St. Petersburg, wiens depeches het zullen uitmaken of de nog ontbrekende grenadiersbataillons zullen opgerigt worden.

— Meermalen heeft keizer *Napoleon* den wensch te kennen gegeven, dat het lijk van den hertog van Reichstadt, den voormaligen koning van Rome, naar Frankrijk mogt worden overgebragt, om aldaar te verblijven. Laatstelijk heeft deze aangelegenheid aanleiding gegeven tot eene briefwisseling tusschen de twee keizers, die, zoo men verzekert, tot eene bevredigende uitkomst heeft geleid.

— Een ingezetene van Baden, die bij het Fransche vreemdenlegioen in de Krim in dienst heeft gestaan, maar nu in zijn vaderland is teruggekeerd, bevestigt alles wat de dagbladen aangaande den erbarmelijken toestand van het Engelsche leger in genoemd schiereiland gezegd hebben, maar voegt ook daarbij, dat het met het Fransche leger niet veel beter gesteld is, en dat van het vreemdenlegioen niet alleen velen naar de Russen overloopen, maar ook ... de overigen, na de tijd, voor welke zij dienst genomen hebben, verstreken is, zich niet op nieuw verbinden maar de Krim verlaten.

— Voor eenige dagen heeft het opperste geregtshof te Berlijn uitspraak gedaan in eene zeer interessante kwestie. Zekere graaf had zich door den welbekenden huwelijkssmid te Gretna Green en in tegenwoordigheid van 3 getuigen, in den echt doen verbinden met eene artiste, die trouwens allezins achtenswaardig was. Na verloop van verscheidene jaren hadden de graaf en diens vader dit huwelijk als van geene waarde willen doen verklaren, opdat eerstgenoemde eene persoon van rang zou kunnen trouwen. De artiste verzette zich daartegen en zij won haar proces in eerste instantie, doch werd bij het appel in het ongelijk gesteld. Zij verloor echter den moed niet, en bragt hare zaak voor het opperste geregtshof, hetwelk nu besliste, dat het huwelijk als wettig moest beschouwd worden, zoodat de artiste en hare kinderen bij voortduring de naam des graven mogen blijven voeren.

TURKYE.

Men schrijft van Constantinopel, dat er eene nieuwe divisie Turksche cavallerie zal worden opgerigt, eene soort van vrijcorps tusschen de Bachi-Bouzouks en de geregelde troepen in. Dit corps van ongeveer 4000 man sterkte, zal in de provincien uit vrijwilligers zamengesteld, door het gouvernement bezoldigd en aan eene strenge krijgstucht onderworpen worden. Het bevel daarover zal, naar men zegt, aan een Engelsch generaal, die in Indië gediend en steeds ongeregelde troepen onder zijne bevelen gehad heeft, worden opgedragen.

Constantinopel, 8 Jan. Sedert eenigen tijd houden de acht Turksche stoomschepen, die het escader in de Zwarte Zee, dat *Achmad Pacha* zal kommanderen, uitmaken, niet op winterkleeding en levensmiddelen voor het legercorps van den Donau, dat zich naar de Krim begeeft, naar Varna en Baldjiek over te voeren. Wanneer die werkzaamheid afgeloopen is, zal *Achmad Pacha* zich met twee stoomschepen naar Samsoun begeven, alwaar hij op alles orde zal stellen. Daar zullen de overige zes stoomschepen zich bij hem voegen, kolen innemen en onder het bevel van *Achmad Pacha*, wiens gedrag allen lof verdient, sedert dat escader in de Zwarte Zee kruist, naar de Krim stevenen.

— De aankomst van het Turksche hulpcorps te Eupatoria heeft aanleiding gegeven tot eene geheele verandering in de stellingen van het Russische leger. De linkervleugel, onder het bevel van generaal *Liprandi*, is naar den overkant van de Tchernaya teruggetrokken, wier regteroever geheel met Russische redoutes bedekt is en slechts nu en dan komen enkele patrouilles op den linkeroever tot aan den zoom der vlakte van Balaclava, aan wier oostelijken grens het kamp van den generaal *Bousquet* is opgeslagen. De gevechten hebben daardoor slechts plaats in de aanvallinie voor Sebastopol zelve. De regtervleugel der Russen is dien ten gevolge tot aan de stelling van de Alma voortgerukt, om de Turken te beletten Sebastopol te naderen.

— Onlangs bevatte de Hamburger Correspondent den volgenden brief van Balaklava, waaruit wederom blijkt dat op de reputatie, die de Franschen zich zoo gaarne toeëigenen, van de beschaafdste en verlichtste natie te zijn, nog al iets valt af te dingen:

»Bijna ieder soldaat, ja zelfs de hoofd-officieren, zijn van amuletten voorzien, op wier kracht en bescherming zij een onbegrensd vertrowen stellen. Men verzekert, dat ook de generaals *Bosquet* en *Forey* ze dragen. Het is bekend dat Canrobert beweert, dat zijn amulette hem het leven heeft gered bij de Alma; hij gaat nu voor onkwetsbaar door. Prins *Napoleon* draagt, zegt men, mede een amulette van gelijke kracht.

»De fransche officieren van gezondheid vinden dikwijls bij de geneuvelden christelijke, turksche en zelfs israelitische amuletten op één lijk bij elkander. De fransche troepen uit Afrika en de krijgslieden uit Tunis dragen op de borst eene navolging van den talisman Et Heres; de Turken en Egyptenaren schrijven op hunne hemden leerstellingen uit den Koran. Onder de engelsche troepen zijn het enkel de Schotten en Ieren, die van amuletten voorzien zijn."

— De grieksche aartbisschop van Smirna is te Constantinopel ontboden, om zich te verantwoorden over zijn gehouden gedrag. Deze geestelijke wordt namelijk beschuldigd, op St. Nikolaasdag, in de kerk, openbaar, ten aanhoore van de gemeente, de volgende woorden te hebben geuit: »Het is mij niet vergund mijne stem te verheffen, om gebeden op te zenden tot God ter gunste van onze heilige orthodoxie; maar dat iedereen voor zich stil bidde voor den roem harer wapenen en de verdelging harer vijand" enz. Deze woorden werden met zoo veel vuur gesproken, dat alleen zij, die de godsdienstige dweepzucht der Grieken en hunne blinde verknochtheid aan Rusland kennen er zich een denkbeeld van kunnen maken.

NOORD-AMERIKA.

De grootste spinnerij ter wereld, zegt het *Dagblad van Lowell*, is die, welke onlangs in den staat van Massachussets is opgerigt en de vredelievende genoemd wordt. Zij bedekt eene oppervlakte van 16 morgen land, terwijl de gewigtigste in Engeland slechts eene uitgestrektheid heeft van 11½ morgen. In die fabriek zullen katoen en wol bewerkt worden; voor de eerste zijn er reeds 40,000 en voor de laatste 10,000 spinnewielen aan den gang, die, wanneer alle gebouwen daargesteld zijn, nog verdubbeld zullen worden. Een der verdiepingen van het hoofdgebouw bevat 1200 weefgetouwen en alles is gereed om dat aantal tot 2400 op te voeren. Het aantal arbeiders van beider kunne bedraagt 2000, die jaarlijks 30 000 stukken katoen en wol afleveren. Jaarlijks worden daartoe 700,000 kil. katoen en 250,000 kil. wol gebezigd en de maandelijksche uitgaven overtreffen de som van 100,000 dollars.

— Men leest in de *New-York Herald* van 25 December.

Twaalf ongelukkige Belgen, passagiers aan boord van de *Rochambeau*, komende van Antwerpen, zijn bij hunne aankomst, als verdacht van vroeger veroordeeld te zijn, in hechtenis genomen, welke handelwijze omtrent hen door een brief van den consul der Vereenigde Staten in die stad is ... dagbladen wordt die zaak veel besproken en zij heeft hier een grooten indruk verwekt. Met reden vraagt men of de Europesche regeringen maar toe mogen voortgaan, om ons al hare vagebonden en veroordeelden over te zenden. Doch alvorens ons aan al dat geschreeuw dezer collega's aan te sluiten, hebben wij eerst die ongelukkigen willen bezoeken. Allen zijn van gezegelde passen, verscheidene hunner van bewijzen van goed gedrag en ontslag uit de militaire dienst voorzien, sommigen hadden gedurende eenige maanden in de depôts van La Cambre en Hoogstraeten hun verblijf gehouden, terwijl anderen zonder vreemde bemoeijing waren ingescheept, ofschoon de burgemeesters hunner gemeenten den overtogt betaald hebben. De medelijdende daadzaken in ons blad heeft geleid tot een onderzoek van wege de justicie. Tot dus verre zijn nog alleen gehoord de kapitein en de bootsman van de *Rochambeau*. Hunne verklaringen zijn geheel ten voordeele dier ongelukkigen, die steeds achter slot zitten, terwijl de Belgische consul zich niet verwaardigt tusschen beide te komen.

— De *Deseret-News*, waaraan gewoonlijk de tijdingen omtrent de Mormone worden ontleend, deelt mede dat de *Heiligen* op den 6 October 1854 eene groote verkiezings bijeenkomst hebben gehouden. De heer *P. Young* verzocht zijne onderhoorigen de hand op te heffen, in het geval zij hem nog langer als hun geestelijk opperhoofd wilden erkennen. Allen hieven de handen op. Daarna ging hij over tot de benoeming van 12 apostelen, welke op hunne beurt, die deden van verscheidene presidenten, atriarchen, raadslieden, aartspriesters, bisschoppen eninspecteurs. De heer *Young* behield de beide winstgevendste betrekkingen, namelijk die betrekking hebben op de geldmiddelen voor zich en na het afloopen van al die werkzaamheden, riep hij de vergadering toe: Wie een genoegen neemt in deze verkiezingen, ligte de linkerhand op, doch er was niemand die zulks deed.

EGYPTE.

Men schrijft van Alexandrie aan den *Moniteur de la Flotte*, 11 Januarij:

Het schijnt dat de Fransche invloed hier alles verwerven kan wat hij verlangt; waar is het echter, dat al wat hij vraagt tot belang van het algemeen is strekkende.

Gij weet zeker reeds, dat de groote zaak van het kanaal van Suez thans geëindigd is. De heer *Ferdinand de Lesseps*, die daarin veel bekwaamheid heeft aan den dag gelegd, heeft den onderkoning de vruchtbare gevolgen, die deze onderneming moet hebben niet slechts voor Egypte, maar voor de gansche wereld, doen kennen en den grooten naam dien hij verwerven moet, die zich als de uitvoerder van zulk een grootsch werk opwerpt.

In eene memorie, gedagteekend uit het kamp van Morea, 15 Nov. 1854, eft de heer *de Lesseps* een overzigt over de verschillende punten dezer gewigtige zaak. *Linant Bey*, die gedurende dertig jaren met goeden uitslag de kanaalswerken in Egypte bestuurt, en het vraagstuk van het kanaal tusschen beide zeeën, de studie van zijn gansche leven, plaatselijk heeft onderzocht en nagegaan, stelt voor om de landengte bijna regelregt op haar smalste gedeelte door te graven en eene groote haven in de kom van het meir Timsah daar te stellen, en te gelijker tijd Pelusa aan de Middellandsche en Suez aan de Roode zee voor de grootste schepen genaakbaar te maken.

Andere plannen zijn door *Gallice Bey* en *Mongel Bey* ingediend. Een verder onderzoek zal beslissen aan welker derzelver de voorkeur zal worden gegeven. De onderneming is alsnu erkend uitvoerbaar te zijn; het blijft slechts eene geldkwestie, doch er is aangetoond dat de te doene uitgaven voor het kanaal van Suez geheel in evenredigheid zullen staan tot het nut en de voordeelen van dat reuzenwerk, dewijl daardoor werkelijk een grooten invloed op de vaart der zeil- en stoomschepen zal worden uitgeoefend. De landen aan de Roode zee en de Perzische golf, de oostkust van Afrika, Indië, het koningrijk Siam, Cochinchina, Japan, het uitgestrekte keizerrijk China met deszelfs 300 millioen bewoners, de Philippijnsche eilanden, Australie en die onmetelijke Archipel, werwaarts zich thans de landverhuizing van het oude Europa schijnt te rigten, zullen alsdan toch te gelijk de kom der Middellandsche zee en het noorden van Europa 3000 mijlen genaderd zijn.

De onderkoning heeft, bij een firman van 30 November, aan zijn vriend *Ferdinand de Lesseps* verleend, de uitsluitende magt tot het oprigten en besturen eener maatschappij tot doorgraving van de landengte van Suez en het aanleggen en beheeren van een kanaal tusschen de beide zeeën, met twee voldoende ingangen, als een in de Middellandsche en een in de Roode zee. De maatschappij zal den naam dragen van: *de algemeene Maatschappij van het zeekanaal van Suez.*

Levensschets van Catherina Hayes. 1)

Het is een vreemd verschijnsel, dikwerf door de inboorlingen van Ierland opgemerkt, dat het »smaragden eiland," zoo bij uitstek het land des lieds, welks dichterlijke overblijfselen eene wereldsche vermaardheid hebben verworven, welks nationale melodien van het roerend eenvondige met het opwekkend verhevene afwisselen, beide gelijkelijk schoon, hetzij zij de ziel den hartstogt doen inademen of van een krijgshaftige geestdrift branden, en welks krijgsliederen het hart even als de klank der trompet opwekken, — het is een opmerkenswaardig verschijnsel, herhalen wij, dat dit muzijkale eiland aan het lyrische tooneel, in zoo verre wij ons kunnen herinneren, slechts eene vrouwelijke zangster geschonken heeft, welke met goeden uitslag in staat is den hoogsten trap van dramatische muzijk te vertolken. Alhoewel Ierland in elken anderen tak van kunst vele groote geniën en talenten heeft voortgebragt, staat echter als zangster, welke bereids volslagen triomphen, die menige stoute lyrische overwinning van Italiaansche en Duitsche prima donna's in de schaduw stellen, behaald heeft, *Catharina Hayes* alleen.

Catharina Hayes is eene inboorlinge van Limerick in Ierland, waar zij in 1824 geboren werd en met hare moeder en zuster bleef wonen tot het tijdstip, waarop zij naar Dublin vertrok, om aan de zorg van signor *Antonio Sapio* te worden toevertrouwd. De ontwikkeling van haar muzijkaal talent was vroegtijdig en geheel voorbeeldeloos. Reeds in hare kindschheid toonde zij eene zoodanige ontwikkeling van stem, dat daardoor de verbazing en bewondering werd opgewekt en zij de bescherming won van den bisschop van Limerick, aan wiens warme en veelvuldige aanmoedigingen zij de hoogte, welke zij bereikte, heeft te danken.

Een toeval, van eenigzins romantischen aard, had hare eerste ontmoeting met den Eerw. *Edmund Knox* ten gevolge. Nabij het bisschopshuis ligt het buitenverblijf van den graaf van Limerick, welks tuinen zich langs de boorden der rivier Shannon uitstrekken en door hunne pittoresque schoonheid zeer opmerkenswaardig zijn. Dit was het lievelingsoord van *Catharina Hayes*, toen een jong en schuw meisje, en hier vertoefde zij, half onder de bladeren verscholen en zong eene lang de fraaije Iersche balladen, waarmede haar hoofd als het ware was opgevuld.

Op zekeren avond, toen zij zich daarmede weder bezig hield, werden eenige, een roeitogtje op de rivier makende, personen door de zilveren toonen harer stem en den zuiveren smaak, welken zij daarbij aan den dag legde, naar hare schuilplaats gelokt. Boot bij boot gleed langzaam de rivier af en kwam onder den schaduw der boomen, van waar als uit eene vogelkooi de toonen, welke hen aantrokken, nederdaalden. Niet het minste geluid verried aan het argeloos meisje het door haar gestreeld doch ongezien gehoor, tot dat eensklaps een stroom van toejuichingen het, in den beginne verschrikte en bloozende, kind deszelfs tegenwoordigheid verried. De Eerw. *Edmund Knox* was een der luisteraars en zijn zuivere smaak en verfijnd oordeel ontdekten terstond de kiem van dat talent, welks latere uitstekendheid de juistheid van zijn oordeel bewezen heeft. Deze avond aanschouwde de laatste zangoefening onder den blooten hemel, en het bedeesde meisje, aan hetwelk hare verbazende natuurlijke gave onbekend was, vond zich zelve eensklaps als een muzijkaal wonder beschouwd en hoorde, met eene ongelooflijke begeerte, voorspellingen omtrent hare toekomstige vermaardheid. Zij werd op het verblijf des bisschops genoodigd, waar zij de vriendelijkste aanmoedigingen van haar beschermer ontving. De bisschop *Knox*, bovenmate over de vorderingen zijner beschermelinge verbaasd, raadpleegde met zijne vrienden over haar en dien ten gevolge werd besloten, haar aan de zorg van een uitstekend meester in de muzijk toe te vertrouwen. Kort daarop kwam zij met aanbevelingsbrieven bij signor *Sapio* te Dublin aan. Hare stem bezat toen de zilveren klaarheid en weekheid, welke dezelve kenmerken; haar smaak was zuiver en verfijnd, doch in dat, wat men het mechanische gedeelte van hare kunst noemt, en om in welke het mees-

1) Deze levensschets, grootendeels aan een der Engelsch-Indische dagbladen ontleend, lag reeds geruimen tijd gereed, doch de ondergeteekende was van gevoelen, dat dezelve met te gretiger aandacht zoude worden ontvangen en gelezen, nadat het publiek zelf in de gelegenheid was gesteld geworden, de verwonderlijke gaven der beroemde zangster te hooren en op hare regte waarde te schatten.

terschap te verkrijgen, eene zorgvuldige en oordeelkundig geleide studie vereischt wordt, was zij geheel onervaren.

In weinige weken echter was hare vordering daarin verwonderlijk. Hare eerste optreding vond den 3 Mei 1842, juist eene maand na hare verschijning in de hoofdstad, plaats. Het tooneel van deze in haar leven zoo gewigtige gebeurtenis, was het jaarlijksch concert van signor *Sapio*, hetwelk steeds een groot, aanzienlijk en oordeelkundig gehoor lokte. *Catharina* behaalde eene schoone overwinning; hare bedeesdheid was nog wel steeds groot, maar hare snelle vorderingen onder de leiding van signor *Sapio* waren zoodanig, dat hare vrienden verbaasd stonden en de nieuwsbladen iederen dag de gunstigste verslagen over haar gaven.

Zij bleef bij haren leermeester tot in het jaar 1843, een jaar, waarin zij het eerst de opera bezocht en madame *Grisi* en de signors *Mario* en *Lablanche*, die zich destijds te Dublin bevonden, hoorde.

Van dit oogenblik af was hare levenskeus bepaald en zij besloten operazangster te worden. Na den tegenstand harer vrienden overwonnen te hebben, was zij in staat in het daarop volgende jaar naar Parijs te vertrekken, waar zij zich onder de leiding stelde van *Emanuel Garcia*, die in ieder opzigt de grootste der levende zangmeesters is, zoo als gemakkelijk te begrijpen valt, wanneer men zich herinnert, dat hij de broeder van *Malibran* en *Viardot Garcia* en tevens het kanaal is, langs hetwelk *Mario*, *Jenny Lind* en menig ander der voornaamste zangers dezer dagen het noodige onderrigt ontvingen, ten gevolge waarvan zij hun tegenwoordig standpunt hebben bereikt.

Iets langer dan 18 maanden bleef Miss *Hayes* bij *Garcia*, die, om hare eigene woorden te gebruiken, »de vriendelijkste en edelmoedigste der meesters was.'' Deze verklaarde toen, dat het onmogelijk was door bloote studie meerdere volmaaktheid aan hare geheel ontwikkelde en schoone stem te geven, welke eene zeldzame uitgestrektheid verkregen en zoowel in de hooge als lage registers de hoogste volkomenheid bereikt had. Zij besloot daarop naar Italie te vertrekken en, onder de bescherming van signor *Felice Roncini*, het tooneel te betreden. Eene maand daarna trad zij op in den schouwburg *la Scala*, in de *Linda de Chamounix*. Zoo onuitsprekelijk triomferend, ja, wij mogen zeggen, zoo algeheel was de bijval, dien zij vond, dat zij, bij het eindigen der opera, twaalf malen terug geroepen werd. Vervolgens bezocht zij Weenen, en haar triomf was daar zoo vleijend, dat zij in een brief naar huis hare vrees aan den dag legde, dat zij »bedorven'' zoude worden. Nu bezocht zij Venetie, waar haar debut uit *Lucia di Lammermoor* bestond en waar de geestdrift, die zij opwekte, haar 's gelijke nimmer gekend had. In deze stad van musici was het publiek als het ware krankzinnig over »*la Hayes*,'' en de critiek der Venetiaansche dagbladen, waarvan geen hooger beroep valt, verklaarde haar tot de grootste der in leven zijnde prima donna's. Alsnu keerde zij naar Weenen terug, en bezocht achtervolgend Napels, Florence en Genua. Overal wachtten haar dezelfde triomfen. Daarop keerde zij naar Engeland terug, om de muzijkliefhebbers in haar eigen land te verbazen en te betooveren.

Aldaar trad zij het eerst in de koninklijke Italiaansche opera in Covent Garden op, en haar triomf was èn ondubbelzinnig èn ten hoogste beslissend. De aandrang bij de deuren van den schouwburg was talloos, en toen deze geopend werden verdrongen zich de melomanen op eene wijze, die alle gepastheid uit het oog verloor. Na den afloop der opera werd zij terug geroepen, en het toejuichen der aanwezigen duurde met zulk eene geestdrift voort, dat het haar bewees, dat zij ten volle den hoogsten trap harer eerzucht bereikt had. Zij had overwonnen op een tooneel, dat aan een *Grisi* en *Mario* gewend was. Van nu af was haar roem steeds klimmende. In het volgende saisoen werd zij door Mr. *Lumley* verkozen om *Jenny Lind*, welke voor altijd het tooneel had vaarwel gezegd, te vervangen, en verwierf op het koninklijk tooneel eenen nog grooteren triomf dan zij immer te voren gesmaakt had.

Zij werd vereerd met eene uitnoodiging op het paleis van Buckingham, waar de koningin haar complimenteerde met den zoo zeer verdienden roem, dien zij behaald had; en zij ontving van prins *Albert*, die in al wat muzijk betreft een zeer bevoegd regter is, eenen warmen en wel verdienden lof over hare talenten. Bij het sluiten van het saisoen, trad zij in een oratorium op, en in den *Messias* van *Handel* en den *St. Paul* van *Mendelsohn*, met een zoo beslissenden bijval, dat eensklaps haar naam als de grootste tolk der gewijde muzijk gevestigd was. Hierna bezocht zij haar eigen geboorteland, waar hare ontvangst boven alle begrip vol geestdrift was, en zij een voorwerp van eene zoodanige volksbewondering werd, als bijna ongeloovelijk mag beschouwd worden. Kort hierna werden haar de schitterendste aanbiedingen gedaan, om het westelijk halfrond, waar *Jenny Lind* destijds voor talrijke toehoordars zong, te bezoeken. Dit voorbeeld lokte haar aan, eveneens als haar zucht tot reizen en romantische avonturen. De onderhandelingen waren spoedig geëindigd en in het begin van 1851 kwam zij te Newyork, en werd daar ontvangen op eene wijze, welke, op de vleijendste manier, aantoonde, dat haar aankomst reeds lang door hare faam was vooruitgegaan en haar naam van wereld tot wereld verbreid was. Zij zong, en de verzamelde duizenden, die hare stem hoorden — vastgenageld en betooverd — gaarden iederen toon van de rijke melodie op, tot dat zij zweeg, als wanneer — toen uit eene algemeene aandrift de vergadering opstond en de verdoovende toejuiching als een losbarstend onweder uitbrak, — er zulk eene menigte ruikers en guirlandes op het tooneel daalde, dat, op dat oogenblik, inderdaad haar levenspad met bloemen bestrooid was.

Deze triomf hield aan, of liever vermeerderde, zoo mogelijk, nog, wijl zij een snellen rondgang door de Vereenigde Staten maakte, want werkelijk, hare reizen schenen meer een triumfale intogt, dan de dagreis van een privaat persoon. Na de meest dankbare bewijzen der bewondering van de Amerikanen te hebben ontvangen, besloot zij de goudlanden in het verre Westen te bezoeken, waar, zoo als men verhaalt, zes jaren tijds van een woest land een schoonen en beschaafden staat hebben gevormd.

Weder reisde zij en weldra stond zij aan de oevers, waar zij de dalende zon in den boezem van de breede wereld zee zag schuil gaan. In November 1852 kwam zij te San Francisco aan, en daar de herinnering aan hare vroegere triumfen de woorden der taal, waarin deze verhaald werden, reeds heeft uitgeput, zoo zoude hier eene nieuwe taal moeten worden uitgevonden, om eenig denkbeeld van de geestdrift en volksopgewondenheid, welke haar daar bij hare aankomst wachtte, te geven. Nadat de aankondiging van haar optreden bekend was, waren de ondernemers, ten gevolge der ongehoorde aanvraag om toegangbilletten, genoodzaakt de zitplaatsen in het openbaar te veilen, en er bestond eene zoo groote mededinging, dat een enkel billet, hetwelk regt gaf op de eerste keuze van zitplaats, voor eene som van niet minder dan 1150 dollars (*f* 2875) verkocht werd. Gedurende 7 maanden aldaar doorgebragt, was hare loopbaan niets anders dan eene aaneenschakeling van triumfen, en toen zij naar Zuid-Amerika vertrok, nam zij de treffendste bewijzen van vriendschap en achting met zich.

Zij bezocht als nu de groote steden van Zuid-Amerika, en in een land, zoo zeer verschillende van haren geboortegrond en te midden van een volk, welks zeden, taal en vooroordeelen zoo zeer van die van het Angelsaksische en Celtische verschillen, schiep de muzijk, die gevoelstaal van alle landen, een schakel van sympathie, welke haar een weg in de harten van dit haar zoo vreemd volk baande, en even als de echo van heuvel tot heuvel voortreist, zoo ook klonken van lip tot lip, van tong tot tong, door dorp, stad en land, van verre en nabij weergekaatst, de loftuitingen van de begaafste zangster. Zij verscheen voor hen — en hare heerlijke zangen betooverden hen zoodanig, dat hun gewone wijze om hunne bewondering uit te drukken hun veel te koel en te min toescheen, zoodat, toen zij de concertzaal verliet om naar haar hôtel weder te keeren, het volksgevoel zoodanig uitbarstte, dat de paarden van haren wagen werden gespannen en zij, onder oorverdoovende vreugdekreten en zwaaijende fakkels, in triomf derwaarts gevoerd werd.

Wij zwijgen van de verdere reistogten van miss *Hayes*, van al den lof, dien haar van verschillende gekroonde hoofden, als van de keizers van Frankrijk en Oostenrijk te beurt viel, van hare togten in Australie en laatst in Britsch Indië, dewijl wij noodwendig hierdoor in herhalingen zouden moeten vervallen, en de opgang, die zij met het door haar gegeven concert te Batavia gemaakt heeft, het haar toebrengen eener luisterrijke serenade door de aldaar gevestigde liedertafel *Aurora* en het vervullen van de rol van Lucie de Lammermoor in de opera van dien naam in de afgeloopene week, ten duidelijkste hebben aangetoond, dat Miss *Catharina Haijes* met het volste regt al de eer en loftuitingen verdiend heeft, en de wierook waardig is, welke haar van alle oorden der wereld in zoo ruime mate is toegezwaaid.

Wij hebben hier onze zaak volbragt en een beknopte schets der loopbaan van de groote kunstenaresse gegeven, van af het oogenblik, dat haar eerste gehoor het zangerige kind op den oever van de Shannon aanmoedigde tot op dat, waarop zij door de strengste beoordeelaars als de eenige persone, die met *Jenny Lind* in het perk der zangkunst gelijk staat, verklaard werd.

Wanneer aan *Jenny Lind*, »deze koningin van den zang'' de zuiver schoone volmaking van vocale melodie, dat waarachtig — vergelijkender wijze met de zon gesproken — verblindende licht, die bekoorlijkheid en bevalligheid, welke nimmer vóór hare verschijning uit eene menschelijke keel opwelde, mag toegekend worden, alsdan behooren aan *Catharina Hayes* het diepe gevoel, het smartelijk hartstogtelijke en de innige uitdrukking, welke zoo zeer in hare muzijk doorstralen. Haar stem is helder en eene schoone soprano van de liefelijkste hoedanigheden in al derzelver toonklimmingen, welke met de grootste gemakkelijkheid tot D *in alto* opklimt en in hare frischheid, zachtheid en zuiverheid niet het minste teeken bloot geeft, dat zij door de overgroote strengheid der Italiaansche methode geleden heeft.

Te regt is van *Jenny Lind*, en *Catharina Hayes* gezegd: »De eerste is een edelgesteente, welke op het gevoel schittert en duizend stralen, allen even schitterend, rond zich spreidt; de laatste gelijkt eene bloem, welke op haren stengel geurt, en trapsgewijze de zoetste uitwasemingen rond zich spreidt.

Wij besluiten deze schets met de verklaring, dat, gedurende hare geheele loopbaan, haar naam van deugdzame vrouw hand aan hand met hare vermaardheid als kunstenaresse gegaan is en dat zij, door ieder geacht en bemind, zoowel den huiselijken kring bekoord als den Schouwburg en Concertzaal betooverd heeft.

Mr. *L. J A. Tollens.*

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 4 Maart. Europa, Poort, v. Batavia. — Mary en Hillegonda, Visser, v. do. — Luconia, Bodeker, v. Tjilatjap.

7. Voorgaats India, Rijken, v. Batavia.

Hellevoetsluis 1 Maart. Molvina, de Jonge, v. Batavia. — St. Helena, Sterkenburg, v. do.

4. Elise Susanne, Cars, TZn., v. Batavia.

Texel 27 Febr. Lucipara's, Kloppenburg, v. Batavia.

1 Maart. Admiraal de Ruyter, Stapert, v. Tjilatjap. — Nijverheid, van Strijen, v. Batavia.

2. Anna Maria Wilhelm., Fisscher, v. Batavia. — Tweelingzusters, Carst, v. do. — Waterloo, van Epen, v. do. — Willem en Carel, Hansen, v. do. Zwijger, Hoogland, v. do. Oost India Packet, Bakker, v. do. — Stad Utrecht, Jaski, v. do.

3. Anna Margaretha, Ruhl, v. Batavia. — Anna Christina, Joon, v. do. — Prins Hendrik, Smit, v. do. — Zeevaart, Knaap, v. do. — Goede Verwachting, Rotgans, v. do.

4. Vier Gebroeders, Wiegmink, v. Batavia.

5. Willem Ernst. Doornik, v. Padang.

6. J. C. Schotel, van Beest Holle, v. Batavia.

Vertrokken.

Hellevoetsluis 5 Maart. Factory, Jansen, via Liverpool n. Batavia.

Vreemde Havens,

Londen 6 Febr. In lading Tasmania, Jonker, n. Adelaide.

7. In lading Nijverheid, Kerkstra, n. Port-Philip.

8. Trijntje Fenna, Desruelles, n. Port-Philip; vertrok den 14den n Deal.

12. In lading Jacob Roggeven, Vos van Marken, n. Sydney.

13. In lading Henriette Elisabeth Susanna, van Veen, n. Aden.

16. Zeilklaar Egmond en Hoorne, n. Sydney.

19. Flea, Matheson, v. Batavia en Penang.

26. Zeilklaar Kandanghauer, Zeelt, n. Port-Talbot (Australie.)

3 Maart. Edouard, de Winter. v. Calcutta. — West, Jones, van Batavia; wederom derwaarts in lading.

Sheernees 26 Febr. Jacoba Cornelia, Lodewijks, v. Batavia (n. Rotterdam). — Aurora, Corver, v. China (n. do.).

Deal 7 Febr. Maas, Verberne, (v. Londen) n. Port-Philip. — Generaal de Steurs. Fokkens, (v. do. n. Sydney.

20. Jacoba Cornelia, Lodewijks, v. Batavia (n. Rotterdam).

21. Aurora, Corver, v. China l. v. Falmouth (n. Rotterdam).

27. Cornelis Smit, Rubaak, v. Batavia; vertrok 4 Maart n. Rott.

28. Westkapelle, Roderkerk, v. Batavia (n. Middelburg).

2 Maart. Egmond en Hoorne, Glazer, v. Londen (n. Sydney).

Potsmouth 4 Maart. Klosia, Wels Browning, v. China.

Cowes 24 Febr. Hellevoetsluis, Vos, v. Batavia (n. Rotterdam). — Vier Gezusters, Verschuur, v. do. (n. Bremen).

Dartmouth 2 Maart. Buitenzorg, Annokee, v. Hartlepool (n. Shanghay.

Plymouth 7 Febr. Vier Gebroeders, Vonck, v. Batavia (n. Amst.)

3 Maart. Enterpe, Kuypers, (v. Batavia) n. Dordt.

Falmouth 26 Febr. Elisabeth, Bok, v, Manilla; vertrok 3 Maart n. Londen.

28. Antoinette Maria. Hueser, v. Batavia (n. Rotterdam).

1 Maart. Stephano, Lowden, v. Samarang (n. Rotterdam).

Liverpool 9 Febr. In lading; Pollux, Kooy; Vrije Handel, van Ketwich, beiden n. Batavia en Soerabaija.

10. Cesar, Meijer, n. Batavia.

17. In lading Admiraal Piet Hein Hazewinkel, n. Batavia en Soerabaija.

20. Zeilklaar; Queen of the Wave, Wright, n. Batavia.

21. In lading Gebroeders, Flik, n. Batavia en Soerabaija.

25. In lading Vriendentrouw, Grevelink n. Adelaide.

28. Providence, Thornijcroft, v. Batavia.

Cardiff 14 Febr. Onderneming, Johansen, n. Batavia.

Greenock 6 Febr. Ruintin Leitch, Warden, n. Batavia.

Hartlepool 18 Febr. Buitenzorg, Annokee; Twee Jeannes, Noordziek, beiden n. Shanghay.

Newcastle 3 Maart. John, Looft, n. Batavia.

Cardiff 23 Febr. Zuid-Holland, de Boer, n. San Francisco. — Phoenix, Verhulst, n. Honkong.

Roijan 19 Febr. Alix de Nantes, Largabal, n. Batavia.

1 Maart Coquimbo, Wannebrocq, v. Batavia.

Gibraltar 8 Febr. Zeilklaar, Sumatra. Napoli, (v. Palermo) naar Sumatra.

Genua 17 Febr. Ceres, Smith, n. Sumatra.

St. Helena 22 Dec. Admiraal van Heemskerk, Kley, v. Batavia n. Amsterdam.

23. Zeevaart, Knaap; Prins Hendrik, Smit, beiden v. Batavia n. Amsterdam.

20. Hermina Maria Elisabeth, Bonjer, v. Batavia n. Amsterdam.

28. Cornelia, Visser, v. Batavia n. Amsterdam.

12 Jan. Flora, van Wijk, v. Shanghay n. Liverpool.

13. Willem Daniel, de Meester, v. Batavia. n. Amsterdam, — Pauline, Post, v. do. n. Middelburg.

14. Braut, Niemann, v. Batavia n. Falmouth.

17. H. Vincentius van Paulo, de Groot, v. Batavia n. Schiedam.
Allen hebben hunne reizen vervolgd.

Kaap de Goede Hoop 10 Nov. Johanna Louisa, Popken n. Batav.

23. Sophie, Berns, n. Batavia.

12. Dec. Dorothea Henriette, Smit, v. Rotterdam; vertrok 4 Jan. n. Akyab.

19. Stad Nijmegen, Cruys, v. Amsterdam.

4 Jan. Solide, Wulff, v. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam. naar Batavia en Soerabaija, Gouv.-Gen. Duymaer van Twist, Hoeksma. — naar do. Samarang en Soerabaya, Scheveningen, Breuning, — naar do. do. en do. Gouv.-Gen. Rochussen, la Sour, naar do. do. en do. Julie, Rijken. — naar do. do. en do. Bernhard Hertog van Saksen-Weimar, Hazewinkel. — naar do. do. en do. Almonde, Surie. — naar de Kaap de Goede Hoop, Columbine, Andresen.

Amsterdam naar Batavia en Samarang, Staatsraad Baud, de Jong. naar do. do. en Soerabaija, Koning Willem II, Giezen. — naar do. do. en do. Wassenaar, Hofstee. — naar do. do. en do. Stad Leyden, Ruige. — naar do. do. en do. Elise Henriette, Detering. — naar do. do. en do. Maria Elise, van der Putten. — naar do. do. en do. Jan Schouten, Coening Meijer. — naar do. do. en do. Timor, Agema. — naar do. do. en do. Bellatrix, Sandberg. — naar do. do. en do. IJstroom, Steenveld. — naar do. do. en do. Adelaar, Beulet. — naar do. do. en do. Doctrina en Amicitia, Haagsma.

Dordrecht. naar Batavia, Cosmopoliet. Bouten.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam. Koffij. Sedert ons vorig berigt bleef de verbeterde stemming aanhouden, en alleen door de meerdere geretireerdheid der houders werd een meer levendige omzet verhinderd. In het bijzonder waren gezocht de goed ordinaire groenachtige Java-soorten, waarvoor men $29\frac{1}{2}$ en zelfs $29\frac{3}{4}$ c. bewilligde. Uit de eerste hand werden eenige particuliere partijtjes verkocht, als 333 b. Java, per *Castor*, en 217 b. dito, per *Louisa Princes der Nederlanden*, en 3600 b. Java met dezelfde schepen aangebragt zijn tegen 7 Maart in veiling aangekondigd.

Het vooruitzigt op eene spoedige heropening der scheepvaart had in het begin dezer week de vraag naar Java-Koffij voor dringende behoefte zoodanig verlevendigd, dat goed ord. per ceel zelfs tot $29\frac{1}{2}$ zeer schaarsch geworden was. In de laatste dagen kwamen er echter tot dien prijs wederom meer aanbiedingen voor en kon men zelfs ordinaire ceelen lager koopen. Van goed en fijn groen en blaauw, waaraan zich nog altijd behoefte doet gevoelen, komt niets voor en bleek blank is op 30 c. gehouden, doch vindt daartoe niet gereedelijk aftrek.

Thee. Er is aangaande dit artikel niets te vermelden; en vóór de lossing der lading Aurora zal er ook niets belangrijks voorvallen.

Suiker. Ofschoon de stemming voor het artikel geenszins flaauwer is, hadden er geene omzettingen plaats; de aanhoudende stilte is voornamelijk aan de nog steeds gestremde scheepvaart toe te schrijven. Er is niets disponibel en het artikel zoude zelfs boven de laatste November-veiling goed te plaatsen zijn.

Rijst. Hiervoor heeft zich eenige meerdere kooplust opgedaan, en bij tamelijken omzet zijnde prijzen iets vaster geworden.

Men noteert thans gep. Tafelrijst *f* 12 à 15; Java-Voorloop *f* $11\frac{1}{4}$ à 12; gep. Java *f* $10\frac{1}{2}$ à 11; gep. Aracan *f* $10\frac{1}{2}$ en Aracan Voorloop *f* $11\frac{1}{4}$ à 12.

Specerijen. De gesteldheid dezer artikelen heeft zich in de laatste dagen niet verbeterd en bij aanhoudend gebrek aan kooplust, betoonen zich de houders zeer genegen te verkoopen. Notenmuscaat No. 1 heeft men reeds tot 155 c. en Foelie D à 140 c. afgegeven.

Indigo. De markt blijft gunstig gestemd; van particulieren zijn sedert ons laatste berigt circa 70 k. met eenig avans op de September-prijzen omgezet.

Huiden. De omzet heeft zich bepaald tot 338 stuks O. I. Buffel, per *Abel Tasman*, tot geheim gehouden prijs.

Banca-Tin flaauw, en zelfs tot *f* $62\frac{1}{2}$ ontbreekt het aan koopers.

Droogerijen. Campher zonder handel. Chinesche is tot 65 c. en Japansche 68 c. te koop. — Tamarinde wordt vast op prijs gehouden; onder *f* 13 is puike kwaliteit niet te bekomen. — Cubeben. Daar de houders nog ongenegen zijn tot lager prijs af te geven en de koopers van hunnen kant de verlangde prijs van 70 à 65 c. niet willen inwilligen, zonder zaken. — Rad. Galange nominaal *f* 14. — Slaranijs tot *f* 51 te koop. — Lange Peper onveranderd. — Cassia Lignea. Kistjes worden voor opkomende ordertjes met 75 c. betaald, waarvoor intusschen te koop blijft. — Cassia Lignea Vera zonder handel. De houders zijn ongenegen tot de laatst bestede prijs van 23 c. los te laten en meer is niet te bedingen. — Oleum Cassiae tot *f* 6 gevraagd, maar onder *f* $6\frac{1}{2}$ niet te koop. — Oleum Cajuputi niet meer dan *f* $2\frac{1}{2}$ waard. — Oleum Anisi Stellati is geheel opgeruimd. — Geconfijte Gember zonder noemenswaardige handel; mooije kwaliteit is 60 c. waard. — Gum Damar flaauw. De veiling van de N. H. M. zal de waarde van het artikel op nieuw regelen. Gum Elasticum. In afwachting der veiling die in deze maand bij de N. H. M. zal plaats hebben, zonder zaken; de opinie is flaauw. — Gutta Percha tot *f* 60 te koop. — Rindrotting zonder handel. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 153,420 bossen en bij particulieren alhier 6996 bossen.

Scheepsberigten.

Gepraaid in de straat Gaspar, door het Amer. clipper schip *Flying Fish* de Amer. schepen *Red Gauntlet*, *Argonaut* en *Hound*. De Eng. schepen *Thomas Fielden* en *Land o'cakes*. Het Holl. schip *Menado*.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar*
April	19	Amerikaansch	Abdul Hascim	J. F. Schul.	Tjilatjap	7 April	Soerabaya.
»	21	Engelsch	Geelong.	A. Bowers.	Londen.	6 Jan.	Shanghai.
»	13	Hamburgsch	Susanna.	C. Matheesen	China	22 Maart	New-York.
»	21	Engelsch	Hasmy	John Ross.	»	23 »	Port Philip.
»	—	Nederlandsch	Harriet	J. G. C. Ross.	Batavia	20 April	Cocos eilanden.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten*
April	21	Nederlandsch	schip	Marinus Willem	P. van Duyn	Adelaide	17 Maart	Maclaine. Watson en co.
»	23	Nederl. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden.	T. Deighton	Singapore	19 April	»
»	—	» »	»	Padang	C. F. A. Persille.	Singkawang.	20 »	B. Kopersmit en co
»	—	Z. M.	»	Etna.	luit. t/z 1 k. Matthysen.	van een kruistogt om de West		
»	—	Hamburgsch	schip	Christian	R. Kayser.	Port Philip.	13 Maart	Bahre en Kinder.
»	—	Zweedsch	brik	Curt.	C. A. Sundstrom	Rio-Janeiro.	16 Jan.	Busing, Schröder en co.
»	—	Engelsch	schip	Derigo	J. Drake.	Samarang		Pitcairn, Syme en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	22	Z. M.	fregat	de Ruyter	kapt. t/z. 't Hooft	Nederland.
»	—	»	stooms.	Etna.	luit. t/z. 1 k. Matthysen.	koerst. om de N. W.
»	—	Nederlandsch	schip	Twee Gebroeders	C. Verwey	Samarang.
»	—	»	»	Diligentia.	A. T. Horneman	Rotterdam v. Indramayoe.
»	—	Nederl. Indisch	schoen.	Argo	Sech Muskatie	Pecalongan.
»	24	Nederlandsch	bark	Zeenimph.	Witsen Elias.	Amsterdam.
»	—	Nederl. Indisch	»	Almansoor	Said Djen	Banka.
»	—	Engelsch	»	Alfred	Browning	Australia.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	schip	Prins Hendrik *	J. Goedkoop.		Paine, Stricker en co.
»	bark	Rabenhaupt *.	Reyken.		G. Suermondt en co.
»	»	Jan de Wit	Timmermans		»
»	schip	Marinus Willem.	P. van Duyn	Middelburg	Maclaine, Watson en co.
»	»	Nederland	P. Huidekoper		Tiedeman en van der Burg,
»	bark	China.	F. Mulder		Metzendorff Wilmans en co.
Nederl. Indisch	»	Balheer.	Moch. Ariep	Samarang en Banjermassing.	D. N. Buys en co.
» »	»	Naga Laut.	J. Winter	Samarang	John Pryce en co.
Zweedsch.	»	Alexandra *.	Petterson.	Zweden	Busing. Schröder en co.
»	brik	Curt *.	C. A. Sundstrom.	»	»
Russisch.	bark	Idealet	A. J. Hansten.		Kreglinger, Dummler en co.
Deensch	schip	Hercules *	Ahlman	Koppenhagen	Paine, Stricker en co.
Amerikaansch.	bark	Constance *	Chondler.		»
Hamburgsch	brik	Christian *	R. Kayser	Macassar	Bahre en Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	14	N. I.	brik Mariam	Sech Ganam	Banjermass.
»	15	»	bark Generaal Michiels	D. Wilde.	Batavia.
»	16	Ned.	» Henriettie en Cornelia	W. Hartmans	»
»	—	N. I.	stooms. Ambon.	Hugenholtz.	Soerabaya.
»	17	»	stooms. Banda.	Nuyst.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	13	N. I.	bark Balheer	Mohamat Arip.	Batavia.
»	14	»	Naga Laut	J. Winter	»
»	17	»	Bientang Anam	S. van Hulstijn	China.
»	18	»	stooms. Ambon.	Hugenholtz	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Indisch	bark	Srie Brahan	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	bark	Naim Balgyer.	Sech Fagie		»
» »	»	Nawan Eljoesoor	J. G. Monteiro		»
» »	»	Mariam.	Sech Ganam	Soerabaya.	»
» »	»	Generaal Michiels.	D. de Wilde		»
Nederlandsch	bark	van der Werff.	P. C. Rosier.		B. Kopersmit en co.
»	»	Henriette en Cornelia.	W. L. Hartmans		Dorrepaal en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
April	14	N. I.	schoener Heatie.	Lo Tinglo.	Balie Amp.
»	—	Eng.	bark Countess of Wintan	J. Ferguson	Geelong.
»	15	N. I.	» Ellen	J. C. Lebert	Samarang.
»	—	»	» Jenoer	Said Alie	Palembang.
»	—	Ned.	» Azia.	C. Abrahamsz.	Batavia.
»	—	»	brik Wildeman.	B. v. d. Sprinckel	Samarang.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	13	Ned.	schip Palembang	J. Heekstra	Ned. v. Pas.
»	—	»	bark Laura en Adele.	F. J. Donema.	Ned. v. Preb.
»	—	N. I.	kotter Little Tot.	Katjoong	Pasoeroean.
»	14	»	bark Asultania	Said Assegaf	Sumbawa.
»	—	»	» Fatahool Moebarak	Kassan.	Banjermass.
»	15	»	stooms. Ambon.	Hugenholtz.	Bat. v. Sam.
»	16	Ned.	bark Soot Algair	F. M. Horning	Amboina.
»	—	»	» Wilhelmine.	van der Zweep	Ned. v. Pan.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Tagal.	J. F. H. Gobel		Ruyl, Cramer en co.
»	Java Courier	F. G. Rienitz		Adam en co.
»	Carolina	A. A. Graswinckel.		Fraser Eaton en co.
»	Erasmus.	H. F. Scharper		»
»	Gleaner	J. F. Thierbach		van Eck en co.
Engelsch	Volante.	J. Love.		Fraser Eaton en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stoomschip *Koningin der Nederlanden*: de kolonel *de Brauw*. — de heeren *Stolz vanderS Sloot*. — *de Raad van Olden Barneveld*. — *C. Pereira*. — *Rappard*. — *A. de Vis. Gerzen*. Z. M. troepen.

Met het N. I. stoomš. *Padang*: de heeren mr. *A. Prins*. *de Stuers*. *ten Kate*. *van de Wal*. majoor *Cobet en echtg*. kapt. *de Kock*. 1e luit. *Epke*. luit. t/z. 1 k. *Houck*. Z. M. troepen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met Z. M. fregat *de Ruyter*. de vice-admiraal en mevr. *E. G. van der Plaat*. — *met gevolg*.

Met het N. I. schip *Oey Sinjo*. de heeren *W. A. Schmidt*. — *Beynen*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 19 *tot en met den* 23 *April* 1855.

AANVOER.

Van Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark *Balheer*, gez. Mohamad Arief.

$85^{70}/_{100}$ pic. gutta percha. *Mohamed Alie.*
25 pic. gutta percha. *D. N. Buys en co.*
1674 boss. rotting. *Gezagvoerder.*
$82^{68}/_{100}$ pic. gutta percha. *Saman.*
700 koehuiden. 74 buffelhuiden. *Busing Schröder en co.*
133,750 n. ℔ steenkolen. *Gouvernement.*
100 pic. kaneel. 1 kt. strooheeden. *Said Abas.*
2 kn. franjes. 1 kt. saten de laine. *Pandel en Stiehaus.*

Van de Lampongs per praauw Bajang gez. Na Tjoa.

100 pic. zw. peper. *Wa Sarisla.*

Van Soerabaya per ned. ind. schip *Banca*, gez. Schuit.

1 kt. kain pandjangs. uit het entrep. 2 kn. lijnwaden. 1 kt. monsters. do. *Pandel en Stiehaus.*
3 kn. wit katoen. *Anderson Tolson en co.*
10 kn. meubelen. 1 kt. beschuit. *Gebr. Roselje en co.*
50/m java sigaren. *A. Pons.*
50 pic. suiker. *Voopel en co.*
50 pic. suiker. *Desperoux en co.*
160 koij. rijst. *Sech Awal.*
250 bundels ijzer. *Pitcairn Syme en co.*
761 bundels ijzer. 40 ps. ijzeren ankers. *Martin Dyce en co.*
17 kn. kajoe poeti olie. 7 ps. sarongs. *Sech aloewie Satrio.*
60 pic. werk. 2 ledige kisten. *Sech Assegaf.*
3 koffers kleederen. *Kreglinger Dummler en co.*
15 bn. wit katoen. 4 pakjes ijzerdraad. 5 kn. gedr. katoen. uit het entrep. 1 kt. sarongs. *Anderson Tolson en co.*
11 ks. gedr. katoen. uit het entrep. 1 kt. flanel. 5 do. messen. 1 kt. hengsels. 4 do. cotonetten. 2 kn. shertings. 5 do. ginghams. 1 do. bat. doeken. 1 kt. kramerijen. 5 kn. cotonetten. 1 do. crawatsen. 1 do. pleetwerk. 2 kn. orleans. 1 kt. kramerijen. 1 kt. parasols. 1 do. borstels. *Adam en co.*

Van Rio de Janeiro per Zw. schip *Curt*, gez. C. A. Sundstrom. agt. Busing Schröder en co.

40 tobb. staal. 1947 staven en bundels ijzer. 50 vn. teer. *Agenten.*

Van de Lampongs per praauw Bajang gez. Moehamad Raus.

120 pic. zw. peper. *Gezagvoerder.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. st. *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton. agt. Maclaine, Watson en co.

$12^{25}/_{100}$ pic. was. *Tan Seng.*
4 coll. manufact. 2 ks. zijde. *Said achmat bin bakar Algabasij.*
$98^{24}/_{100}$ pic. sago. *Agenten.*
$285^{58}/_{100}$ pic. gambier. *Paine Stricker en co.*
139 coll. koopmanschapp. *Lim Hoa.*
7 coll. koopmanschapp. *Order.*
7 ks. zijde. *Said achmed Aijdiet.*
10 vn. olie. *Said aloewie Satrie.*
9 ks. koopwaren. 1 do. diversen. *Nio Banghie.*
1 kt. manufact. *Moormann en co.*
20 zakk. salpeter. 3 bn. leder. 1 zak. zaad. *Joakim.*
2 ks. koopmanschapp. *Gumprich en Strauss.*

Lading van Riouw.

$489^{90}/_{100}$ pic. gambier. *Kreglinger Dummler en co.*

UITVOER.

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. schip *Jane Serena*, gez. C. Brodie.

50 vn. bier. 200 tobb. staal. 2 ks. wit katoen. 17 ks. gedr. katoen. uit het entrep. *Martin Dyce en co.*
2 ks. slendangs. 4 ks. kainpandjang uit het entrep. *Busing Schröder en co.*
10 ks. lijnwaden. uit het entrep. *Adam en co.*
1 kt. zilverwerk. *Tiedeman en van Kerchem.*
4 bn. sarongs. 4 ps. schalen. 1 kt. gedr. katoen. 250 ps. ijzer. 2 ks. gedr. katoen. *Martin Dyce en co.*
10 kn. kainpandjang. 3 do. slendangs. *Busing Schröder en co.*
200 ks. man. sigaren. 20 vn. harst. 22 pic. salpeter. 20 do. poetjoek. 20 do. nagelen. *B. Andreas en co.*
3 kn. gedr. doeken. 2 do. ijzeren ledikant. *Adam en co.*
2 kn. eau. de cologne. 1 do. eau. de lavender. 9 ks. kramerijen. 10 do. lucifers. 5 do. glaswerk. 179 vs. loodwit. 50 keld. lijnolie. 1 kt. kat. modewaren. *Busing Schröder en co.*
2 kn. sarongs. 2 do. chitzen. 2 do. man. sigaren. 22 ps. eng. leder. *van Slooten Morgan en co.*
3110 staven zw. ijzer. *Paine Stricker en co.*
20 vn. bier. uit het entrep. 150 ps. elifantas. 5 ks. rood katoen. 2 ks. zadelwerk. 9 kn. doeken. 100 pic. spiauter. *Martin Dyce en co.*
1 kt. lijsten. *Tiedeman en van Kerchem.*
7 pic. galnoten. *Arathoon.*
75 ks. ong. katoen. *Saip Aijdiet.*
7 kn. cambrics. *Morgan Melbourn en co.*
20 kn. cambrics. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 cijlinders. 2 standaards. 2 pak schroeven en vijlen. 1 kt. kussens. 1 kar. *B. Andreas en co.*
5 kn. cambrics. *Busing Schröder en co.*
4 kn. man. sigaren. *Andreas en co.*
5 roll. laken. 40 ps. spreijen. 12 doz. wolle baadjes. 4 kn. verlakt leder. 1 kt. drills. *Tan Bietho.*
1 wagen. *G. Suermondt en co.*
1 kt. broekenstof. 13 kn. div. katoenen. 4 bn. twills. 1 kt. gedr. katoen. 1 do. gew. sarongs. 2 do. gew. doeken. 10 do. sarongs. 8 do. gedr. katoen. 9 bn. ong. katoen. 1 kt. gedr. kains. 20 do. wit katoen. 2 do. gew. sarongs. 2 do. ijzeren ledikant. 10 kn. gedr. slendangs. 10 do. sarongs. 2 do. kains. 3 do. katoenen. 8 bn. ong. do. 9 kn. gew. doeken. 2 ks. ijzerwerk. etc. 3 vn. lampen. 1 kt. zadels en ijzeren. stoel. 20 ps. gedr. katoen. 10 do. wit katoen. 2 kn. zadels. etc. 4 vn. lampen. 6 bakken. *Adam en co.*
2 wagens. 1 kt. geel. koperblad. 1 pak. rood do. do. 8 pic. blad ijzer. *Audineau.*
f 3000 specie. *Said Aijdiet.*
1 piano. 20 kn. wijn. *John Pryce en co.*
15 vm. man. touw. *Andreas.*
en diverse. gouvernement goederen.

Naar Nederland via Indramajoe per ned. schip *Diligentia*, gez. H. T. Horneman. agt. Suermondt en co.

Lading voor Nederland.

1200 pic. tin. 150. do. rotting. *N. H. M.*
65 vs. kopergeld. *f* 31200 1 *alg. Pakhuismeester.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Zeenimph*, gez. J. W. J. Wilsen Elias. agt. Haager en Schuurman.

80 pic. rotting. 5370 do. koffij. $5446^{16}/_{100}$ pic. suiker. particulier. *N. H. M.*
150 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Twee Gebroeders*, gez. C. Vermey. agt. Kopersmit en co.

Lading voor Nederland.

1400 pic. tin. *N. H. M.*

Lading voor Samarang.

30 ks. ruwe. katoenen. *N. H. M.*

Naar Siam per Siam. bark *Sea Horse*, gez. De Costra.

104 pic. dadels. *G. Joseph.*
10 bn. rood garen. uit het entrep. *Lie Tho.*
11 bn. garen. uit het entrep. *Anderson Tolson en co.*
5 bn. wit garen. uit het entrep. *Bunt Myrtle en co.*
10 bn. garens. uit het entrep. *Martin Dyce en co.*
12 bn. kat garens. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*

Naar de Cocos Eilanden per ned. ind. schoener *Harriet*, gez. J. G. C. Ross.

2 vs. crepe kruid. 6 jagt. gew. 9 corg. eur. sarongs. 10 ps. broekenstof. 10 do. gek. katoen. 3 corg. slendangs. 12 pic. suiker. 135 do. rijst. 100 sing planken. 1 kt. gedr. katoen. *Adam en co.*
$1/_2$ vt. vleesch. *Hughan.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 8 *tot en met den* 11 *April* 1855.

AANVOER.

Van Banjermassing per ned. ind. bark *Brakat*, gez. Intjik Sapie. agt. Gezagvoerder.

1120 st. maloekoe-matten. 100 bossen rotting. $26^{16}/_{100}$ pic. was. 13810 st. kadjang-matten. $24^{02}/_{100}$ pic. gutta-percha. 10 pic. damar. 29 pic. vruchten. *Gezagvoerder.*

UITVOER.

Naar Singapore en Riouw per ned. ind. bark *Hiam Hinsing*, gez. Tjia Tjingtin.

8060 pic. rijst. *Sech Said bin Achmat bin Said.*

Naar Zweden per Zw. schip *Stockholm*, gez. J. [illegible]

85 leggers arak. $3623^{66}/_{100}$ pic. suiker. *Adam en co.*
$2769^{02}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*

Naar Batavia per ned. schip *Banka*, gez. G. Schuit.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. heden 1855 no. 33.

Naar Singapore per ned. ind. bark *Djatul Karim*, gez. Abdul Rachman.

$3747^{77}/_{100}$ pic. rijst. *Sech Awal.*
1 kt. jav. hoofddoeken. *Said Abdul Rachman.*

Naar Friedrickshold per Zwd. schip *Maria Theresia*, gez. P. A. Rhodin.

$6736^{20}/_{100}$ pic. suiker. $35^{75}/_{100}$ pic. rotting. *Fraser Eaton en co.*
$1000^{30}/_{100}$ pic. suiker. *Adam en co.*

Théatre Français de Batavia. — Mercredi, 25 Avril. — *Norma.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.